

Erhvervsudvikling
- strategi, styrker og statistik

Viborg Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2021

Indhold

Forord	s. 4
Kapitel 1. Covid-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv	s. 6
Kapitel 2. Erhvervmæssigt potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi	s. 16
Kapitel 3. Viborg Kommune: Erhvervsudvikling i tal	s. 22
Kapitel 4. Lokal og specialiseret vejledning i Viborg Kommune	s. 58

Forord

Erhvervsudvikling i Viborg – strategi, styrker og statistik

Velkommen til anden udgave af kommunerapporter om erhvervsudvikling i Midtjylland – rapporter der tager temperaturen på det lokale erhvervsliv i de 19 midtjyske kommuner.

Erhvervshus Midtjylland har, som et af flere fokuspunkter, til formål at fremme og påpege midtjyske vækstdrivere og styrkepositioner, samt modvirke de udviklingsbarrierer, som fremgår af det midtjyske kapitel i strategien for Erhvervsfremme 2020-2023. Kommunerapporterne skal ses som et led i dette arbejde, da de skal danne grundlag for en stærk, aktiv og faktabaseret erhvervsfremmeindsats lokalt og regionalt, der understøtter de mange forskellige potentialer og styrker, som Midtjylland besidder.

Endvidere har kommunerapporterne til formål fortsat at udbygge og styrke sammenhængen mellem, på den ene side kommunernes og deres lokale virksomheders behov i forhold til muligheder og udfordringer på erhvervsfremmeområdet, og på den anden side erhvervshusets specialiserede ydelser om virksomhedsdrift og udvikling.

COVID-19 har gennem det seneste år spillet en central erhvervspolitisk rolle, hvorfor

kommunerapporterne med lokalt udarbejdede bidrag, ønsker at give et indblik i de erfarede udfordringer og muligheder forbundet med COVID-19 samt de initiativer, der lokalt er igangsat med henblik på at understøtte erhvervslivet under Coronapandemien. Formålet er ikke alene at skabe et historisk indblik i, hvordan COVID-19 påvirkede erhvervslivet – det er i lige så høj grad at opnå indsigt i, hvilken udvikling erhvervslivet ventes at gennemgå. For denne del af kommunerapporterne er vi særligt taknemmelige for kommunernes bidrag, da dette skaber grundlag for inspiration og videndeling på tværs af kommunerne, og potentielt også udvikling af nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber til gavn for det lokale erhvervsliv.

Belært af erfaring fra sidste års bidrag fra kommunerne, arbejdes der lokalt meget aktivt med indsatser og initiativer, der fremmer grøn omstilling og cirkulær økonomi. Kommunerapporterne vil derfor yderligere skrive sig ind i denne dagsorden, og understøtte det videre arbejde baseret på et datagrundlag, som tegner billedet af det midtjyske potentiale, der er forbundet med cirkulær økonomi.

Det er vigtigt for os at kommunerapporterne afleder en øget dialog tværkommunalt samt mellem kommunerne og erhvervshuset med henblik på at styrke erhvervsfremmeindsatsen. ■

God læselyst
Bestyrelsesformand, Søren Olesen
Direktør, Erik Krarup

COVID-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv i Viborg

Kapitel 1

Erfarede udfordringer for det lokale erhvervsliv som konsekvens af COVID-19

Erfaringerne fra oplevelseserhvervet er mangeartede. Mange oplevede i 2020 mange umiddelbare negative konsekvenser af at blive lukket ned ad flere omgange. Til gengæld hjalp bl.a. hjælpepakker til, at sommeren 2020 blev en periode med mange gæster. Dog oplevede flere, at besøgstallet faldt kraftigt efter sommerferien.

Oplevelseserhverv med modgang

De aktører, der bl.a. har væsentlige indtægter fra fester, møder og konferencer samt gruppebesøg har oplevet en enorm tilbagegang i 2020. Der er så småt aktivitet på vej for dette forretningsområde i 2021, men der bookes meget sent.

Lavere besøgstal

Efter åbning af attraktionerne i foråret 2021 har flere oplevet besøgstal, der er lavere end normalt. Fremvisning af gyldigt Coronapas kan have haft effekt på dette.

Det væsentligste detailhandelscenter i Viborg Kommune er Viborg midtby. Det er ikke muligt at lave et generelt billede af situationen i Viborg midtby, idet omsætningen i de forskellige brancher har været meget forskellig. De første dage efter at hele byen var genåbnet, var der generelt en del besøgende, men det dårlige vejr gennem maj måned har lagt en dæmper på besøgstallet.

Ændret købsadfærd

Der er generelt hos de forretningsdrivende bekymring omkring kundernes købsadfærd. Er de blevet så digitale, at de ikke har lyst til at besøge den fysiske butik i samme omfang som tidligere? Kommer kunde-flowet i gågaderne nogensinde tilbage på det gamle niveau? Mange tvivler. Kundestrømsanalyser i Sct. Mathias Centret, der er et overdækket indkøbscenter i Viborg, er på ca. 50% i forhold til 2019-tallene.

Detailhandlen kan konstatere, at kunderne i Viborg midtby er blevet meget målrettede sandsynligvis på baggrund af de generelle retningslinjer om, at kun én person handler, hvilket lægger en naturlig dæmper på det antal timer, kunderne besøger Viborg midtby.

Erfarede og fremadrettede muligheder for det lokale erhvervsliv som konsekvens af COVID-19

Efterspørgsel på lejemål

Nogle brancher er ekstremt pressede men der er dog alligevel en rimelig efterspørgsel på lejemål.

Øget brug af online salg

De forretningsdrivende har generelt under Covid-19 været kreative og intensiveret deres online salg for at sikre indtjening.

Investeringer der skaber liv

En del detailhandlere er trods alt fortrøstningsfulde og tror på fremtiden. Dette skyldes bl.a., at Viborg Kommune investerer i fysiske anlæg i midtbyen (de to største parkeringspladser), laver events, der tiltrækker nye gæster og besøgende, bakker op om den fælles forening 'Vi er Viborg' og generelt signalerer, at man gerne vil investere i en levende midtby til gavn for byens borgere, fastholdelse og tiltrækning af arbejdskraft, bosætning osv.

Lokale indsatser og initiativer med henblik på at understøtte erhvervslivet i kommunen under- og efter COVID-19

Viborg Kommune har siden første nedlukning grundet COVID-19 iværksat en række tiltag, der har kunnet supplere de nationale hjælpepakker til detail- og oplevelseserhvervene. Blandt eksemplerne er:

Indsats i forhold til Kultur- og oplevelseserhverv

Viborg Kommune afsatte i foråret 2020 mere end 2 mio. kr. i en pulje, der skulle bi-

drage til at imødegå de negative konsekvenser af COVID-19 i kultur- og oplevelseserhvervet særligt møntet på oplevelsesfyrtårne som Tinghallen, VFF og VHK. I 2021 afsættes fortsat midler, der understøtter bl.a. oplevelseserhvervene.

Initiativer med fokus på lokal støtte og styrkede værdikæder på tværs af brancher

I sommeren 2020 finansierede og gennemførte Viborg Kommune i samarbejde med bl.a. VIBORGegnens Erhvervsråd, 'Vi er Viborg' og Turistforeningen for Viborg & Omegn kampagnen #sammenomviborgegnen, der havde fokus på at få borgere i Viborg Kommune til at støtte den lokale detailhandel og det lokale oplevelseserhverv. Ved samme lejlighed etableredes 'Det Hemmelige Viborg', der havde fokus på at etablere værdikæder mellem oplevelseserhverv, detailhandel og restaurationsbranchen.

Ny portal for samhandel

I forbindelse med #sammenomviborgegnen etableredes også 'Business Viborg', der er en portal, der har til formål at styrke samhandel mellem alle virksomheder, der er medlem af VIBORGegnens Erhvervsråd. Portalen fungerer som en børs, der kan gøre det nemt at købe eller sælge lokalt herunder også restprodukter, der kunne og kan blive genanvendt i anden sammenhæng.

Fremme af lokalturisme

Viborg Kommune støttede ligeledes i 2020 foreningen 'Vibland', der drev og driver projektet 'Turist i egen kommune', der både i 2020 og 2021 har fokus på at give lokale borgere oplevelser i nærområderne.

Genstartspulje til genåbning af detailhandel

I 2021 har Viborg Kommune indtil videre haft særlig fokus på at understøtte genåbningen af detailhandlen i de 2 væsentligste handelscentre i Viborg Kommune – Bjerringbro og Viborg, selvom de mindre handelsbyer også er tilgodeset med en pulje til etablering af aktiviteter. Viborg Kommune har afsat 2 mio. kr. i en genstartspulje til Viborg og Bjerringbro, der anvendes til bl.a. byrumsudsmykning og etablering af en gratis koncertrække med større danske kunstnere i Viborg midtby. Den gratis koncertrække medfinansieres af et større bidrag fra en lang række lokale virksomheder, der også er interesserede i at bibeholde Viborg midtby som levende og attraktiv. ■

**Viborg
Kommune**

Oplevelsesøkonomien:

Fem års fremgang sat over styr på et år

Siden 2008 har oplevelsesøkonomi været opdelt i to grupperinger. 'Kreative erhverv', som eksempelvis arkitekter, designere, udførende scenekunstnere, og så 'Oplevelser', der består af restauranter, museer, hoteller, campingpladser, rejsebureauer, messecentre, forlystelsesparker og lignende.

Fra 2015 til 2019 har der været en samlet beskæftigelsesvækst i Region Midtjylland på 11,9 procent inden for oplevelsesøkonomien. De kreative erhverv er vokset med 9,1 procent, mens oplevelser er vokset med 14,1 procent.

I Viborg Kommune har oplevelsesøkonomien til forskel for hele landet og Region Midtjylland stort set været uændret i perioden, målt på vækst i antal beskæftigede. Samlet har Viborg Kommune oplevet en negativ vækst svarende til 0,1 procent over 2015 til 2019. Helt nøjagtigt oplevede oplevelsesøkonomien et fald på tre beskæftigede.

Der er imidlertid udviklinger inden for oplevelsesøkonomien i Viborg Kommune, som er værd at bemærke. Oplevelsesdelen voksede nemlig med 136 beskæftigede i perioden 2015 til 2019, hvilket svarer til 6,0 procent. De kreative erhverv havde derimod en nedgang på 139 beskæftigede, svarende til et fald på 11 procent.

Udviklingen inden for oplevelsesøkonomien fremgår af Tabel 1, hvoraf det kan læses at oplevelsesøkonomien til sammenligning er gået 10,4 procent frem på landsplan over perioden 2015 til 2019. De kreative erhverv er vokset med 3,7 procent, mens oplevelser er vokset med 14,6 procent i perioden. I Region Midtjylland er beskæftigelsen inden for kreative erhverv steget med 9,1 procent, mens oplevelsesdelen er steget med 14,1 procentprocent i samme periode.

Tabel 1. Beskæftigelse i oplevelsesøkonomi efter område, 2015 og 2019

	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Antal	Procent
Viborg kommune						
Kreative erhverv	1.259	2,6%	1.120	2,2%	-139	-11,0%
Oplevelser	2.281	4,7%	2.417	4,8%	136	6,0%
Oplevelsesøkonomi i alt	3.540	7,3%	3.537	7,0%	-3	-0,1%
Region Midtjylland						
Kreative erhverv	27.871	4,5%	30.396	4,6%	2.525	9,1%
Oplevelser	37.573	6,0%	42.865	6,4%	5.292	14,1%
Oplevelsesøkonomi i alt	65.444	10,5%	73.261	11,0%	7.817	11,9%
Hele landet						
Kreative erhverv	119.139	4,3%	123.543	4,2%	4.404	3,7%
Oplevelser	188.532	6,8%	216.055	7,4%	27.523	14,6%
Oplevelsesøkonomi i alt	307.671	11,1%	339.598	11,6%	31.927	10,4%

Kilde: Danmarks Statistik RAS.

Af Tabel 1 fremgår det endvidere, at oplevelsesøkonomien udgør 7,0 procent af den samlede beskæftigelse i Viborg Kommune i 2019. Det er lidt mindre end i Region Midtjylland (11,0 procent) og hele landet (11,6 procent).

De kreative erhverv udgør 2,2 procent af beskæftigelsen i Viborg Kommune, mens oplevelser udgør 4,8 procent i 2019.

Viborg Kommune er atypisk i sin udvikling fra 2015 til 2019, da væksten i kreative erhverv er negativ, mens væksten inden for oplevelseserhvervet ikke er på niveau med væksten i regionen eller på landsplan.

Detailhandel

Den midtjyske detailhandel er på en række fronter under forandring. Der er gennem de seneste ti år sket en forskydning i detailhandlens beskæftigelse. 'Supermarkeder, varehuse mv.', der også indeholder købmænd og discountbutikker, udgør en større andel af detailhandlen, mens beskæftigelsen i 'Specialiseret detailhandel' er faldende. Handel med biler og udstyr hertil ligger stabilt, og så er der kommet en ny spiller, som er vokset med 350 procent i perioden 2008 til 2019 – internethandel.

Den samlede detailhandel udgjorde 14,2 procent af den private sektor i Viborg Kommune i 2019. I regionen fandtes her 14,3 procent af den private beskæftigelse mens det på landsplan var 13,5 procent, jf. Tabel 2. Herved ligger kommunen ganske tæt på det generelle niveau for regionen og på landsplan.

'Supermarkeder, varehuse mv.' stod for 5,8 procent af den private beskæftigelse i Viborg Kommune, hvilket er nogenlunde ens med det generelle niveau i regionen og hele landet. Den specialiserede detailhandel udgjorde 5,1 procent i Viborg Kommune, hvorved kommunens niveau også er overensstemmende med det generelle niveau her.

Handel med biler og udstyr udgør 2,8 procent af den private beskæftigelse i Viborg Kommune i 2019, hvorfor niveauet ligeledes er ganske ens med niveauet i regionen (2,3 procent) og i hele landet (2,1 procent).

I internethandlen var der 128 beskæftigede i Viborg Kommune i 2019, hvilket svarer til 0,4 procent af den private beskæftigelse i kommunen. Det er omtrent det samme som det samlede niveau på landsplan (0,5 procent) og i Region Midtjylland, hvor der var 3.260 beskæftigede i branchen svarende til 0,7 procent af den private beskæftigelse.

Tabel 2. Beskæftigelse og andel af privat sektor efter område, 2015 og 2019

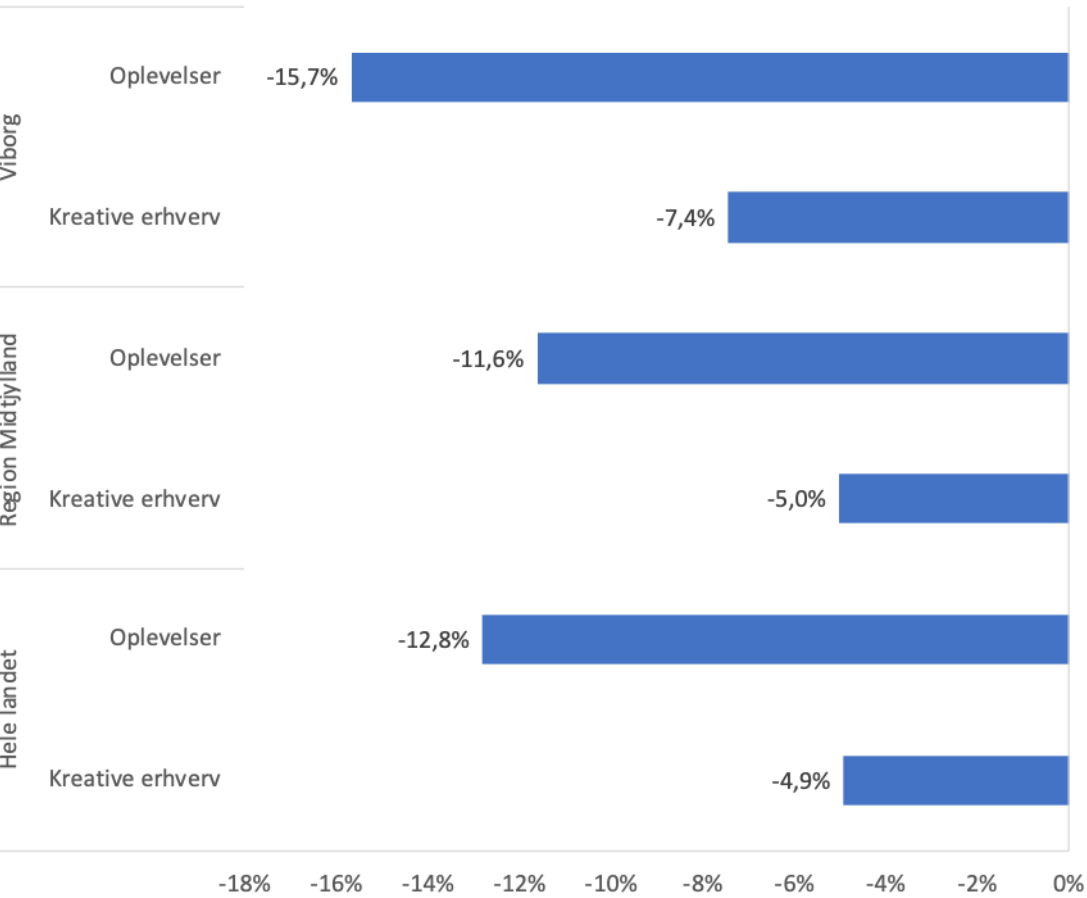
	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Antal	Procent
Viborg kommune						
Detailhandel med biler og udstyr	796	2,6%	925	2,8%	129	16,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	1.699	5,5%	1.897	5,8%	198	11,7%
Specialiseret detailhandel	1.706	5,5%	1.665	5,1%	-41	-2,4%
Internethandel	84	0,3%	128	0,4%	44	52,4%
Detailhandel i alt	4.285	13,9%	4.615	14,2%	330	7,7%
Region Midtjylland						
Detailhandel med biler og udstyr	9.667	2,2%	10.655	2,3%	988	10,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	24.255	5,6%	25.858	5,5%	1.603	6,6%
Specialiseret detailhandel	27.551	6,3%	27.705	5,9%	154	0,6%
Internethandel	1.966	0,5%	3.260	0,7%	1.294	65,8%
Detailhandel i alt	63.439	14,6%	67.478	14,3%	4.039	6,4%
Hele landet						
Detailhandel med biler og udstyr	38.612	2,0%	42.176	2,1%	3.564	9,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	99.598	5,3%	105.613	5,2%	6.015	6,0%
Specialiseret detailhandel	118.919	6,3%	118.542	5,8%	-377	-0,3%
Internethandel	5.956	0,3%	10.028	0,5%	4.072	68,4%
Detailhandel i alt	263.085	14,0%	276.359	13,5%	13.274	5,0%

Kilde: Danmarks Statistiks RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

For regionen og på landsplan har der altså været flot vækst inden for oplevelsesøkonomien i perioden frem til 2019. Hvad der så sket herefter, er en helt anden historie. De gentagende nedlukninger af oplevelsesøkonomien som følge af Corona har selvsagt sat et markant præg på branchen.

Figur 1 viser, hvordan beskæftigelsesudviklingen i Viborg Kommune, regionen og på landsplan er gået fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020. Kort fortalt, så er fem års beskæftigelsesfremgang for regionen og på landsplan tabt på gulvet på grund af Coronanedlukninger. Det samme gør sig gældende for den vækst Viborg Kommune har oplevet inden for oplevelseserhvervene af oplevelsesøkonomien.

Figur 1. Beskæftigelsesudvikling oplevelsesøkonomi efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Viborg Kommune er beskæftigelsen i oplevelseserhvervet faldet med 15,7 procent fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020. I regionen er oplevelseserhvervet gået tilbage med 11,6 procent, mens der på landsplan er 12,8 procent færre beskæftigede. Oplevelseserhvervene i Viborg Kommune er altså relativt til regionen og på landsplan ramt hårdere af Coronakrisen.

De kreative erhverv har ligeledes oplevet en negativ udvikling. Kommunen har oplevet en tilbagegang på 7,4 procent, hvilket altså skal sammenlignes med negativ vækst i regionen på 5,0 procent og hele landet på 4,9 procent. Altså er Viborg Kommunes kreative erhverv hårdere ramt end generelt i landet såvel som regionen.

Ovenstående tabel viser desuden detailhandlens beskæftigelsestal for 2015 samt beskæftigelsesudviklingen fra 2015 til 2019. Samlet set er beskæftigelsen steget med 330 beskæftigede i Viborg Kommune i perioden, hvilket svarer til 7,7 procent. I regionen er den samlede detailhandels beskæftigelse steget med 6,4 procent, mens væksten på landsplan var 5,0 procent.

'Supermarkeder, varehuse mv.' er i Viborg Kommune steget med 11,7 procent. Det er mere end den generelle udvikling, hvor der har været en vækst på henholdsvis 6,6 procent for regionen og 6,0 procent på landsplan.

Den specialiserede detailhandel er faldet med hele 2,4 procent i Viborg Kommune, hvorfor tendensen her også går en smule imod den status quo, der er i både Region Midtjylland (0,6 procent) og hele landet (-0,3 procent).

'Detailhandel med biler og udstyr' er steget med 16,2 procent i kommunen. Til sammenligning vokser denne branche i regionen med 10,2 procent og i hele landet med 9,2 procent.

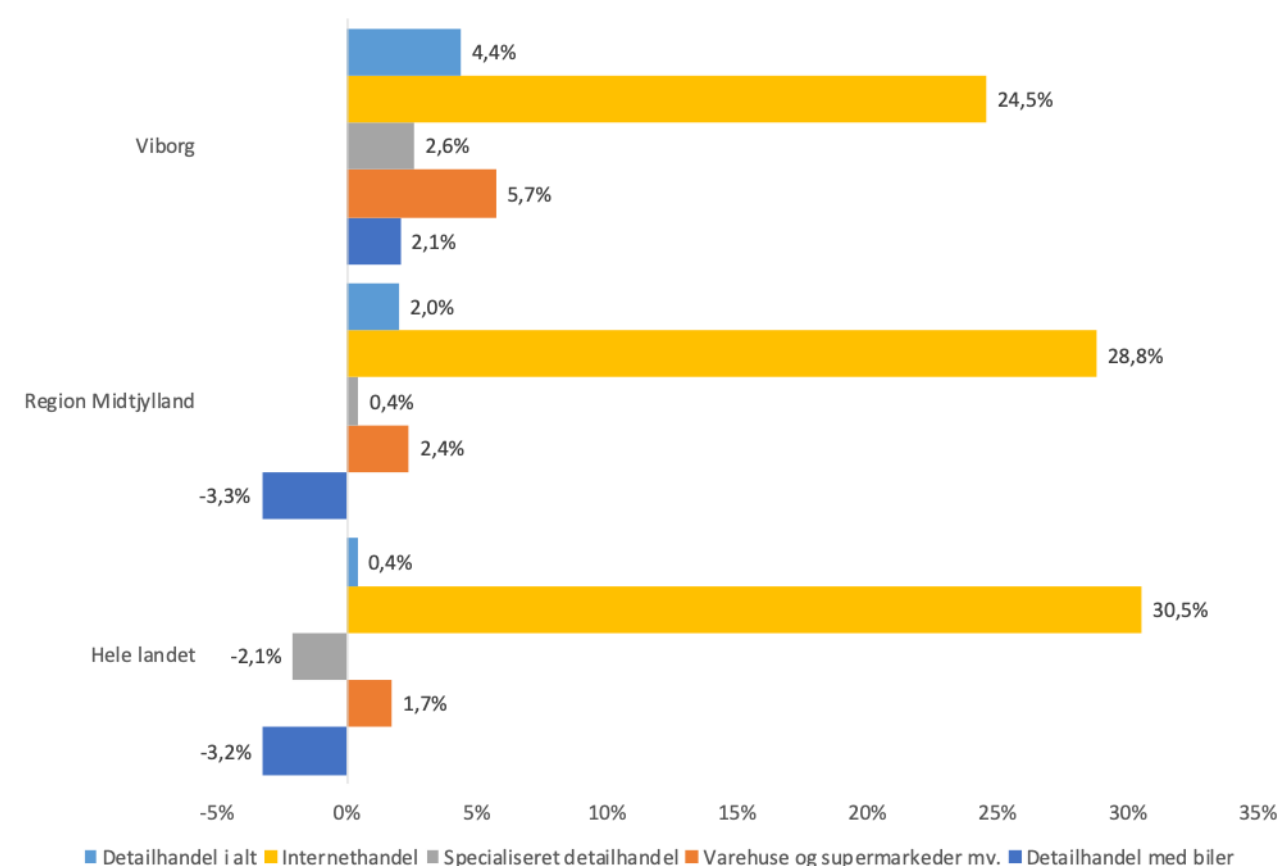
Afslutningsvis er der internethandlen, der på det generelle niveau oplever en stor relativ stigning i beskæftigelsen fra 2015 til 2019. Der er ingen tvivl om, at det er en branche, der kommer til at udgøre en større og større andel af danskernes indkøbsvaner. Væksten i Viborg Kommune fra 2015 til 2019 var også positiv med en stigning på 52,4 procent. Kommunens relative vækst er dog lavere end både regionen, hvor der har været en positiv vækst på 65,8 procent, og hele landet, som er gået 68,4 procent frem.

Coronakrisen har også haft indflydelse på detailhandlen, hvilket fremgår af figur 2, som viser beskæftigelsesudviklingen fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020 i Viborg Kommune, Region Midtjylland og hele landet.

Overordnet så er detailhandlen status quo i hele landet med en vækst på 0,4 procent, mens den i regionen er vokset med 2,0 procent. I Viborg Kommune er detailhandlen steget med 4,4 procent, hvilket altså er højere end den generelle udvikling.

Coronakrisen har været hård ved den danske bilhandel, hvor beskæftigelsen i hele landet er gået 3,2 procent tilbage. Tilbagegangen var på samme niveau i regionen (3,3 procent), mens detailhandel med biler i Viborg Kommune, omvendt steg med 2,1 procent.

Figur 2. Beskæftigelsesudvikling i detailhandel efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

Beskæftigelsesudviklingen i 'Varehuse og supermarkeder mv.' har ligeledes været større i Viborg (5,7 procent) end i både regionen (2,4 procent) og hele landet (1,7 procent).

Den specialiserede detailhandel er også steget i Viborg Kommune. Her har der været en positiv vækst på 2,6 procent. Det er dermed betydeligt bedre end på landsplan, som oplever en tilbagegang på 2,1 procent, mens regionen cirka er status quo.

Inden for 'Internethandel' har der været en beskæftigelsesfremgang på 24,5 procent i Viborg Kommune. Dette er en smule lavere end i Region Midtjylland og hele landet, der henholdsvis er vokset med 28,8 procent og 30,5 procent det seneste år. Udviklingen inden for 'Internethandel' er uden tvivl en afledt effekt af COVID-19, som har ændret forbrugernes købsadfærd. ■

Erhvervsmæssig potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi

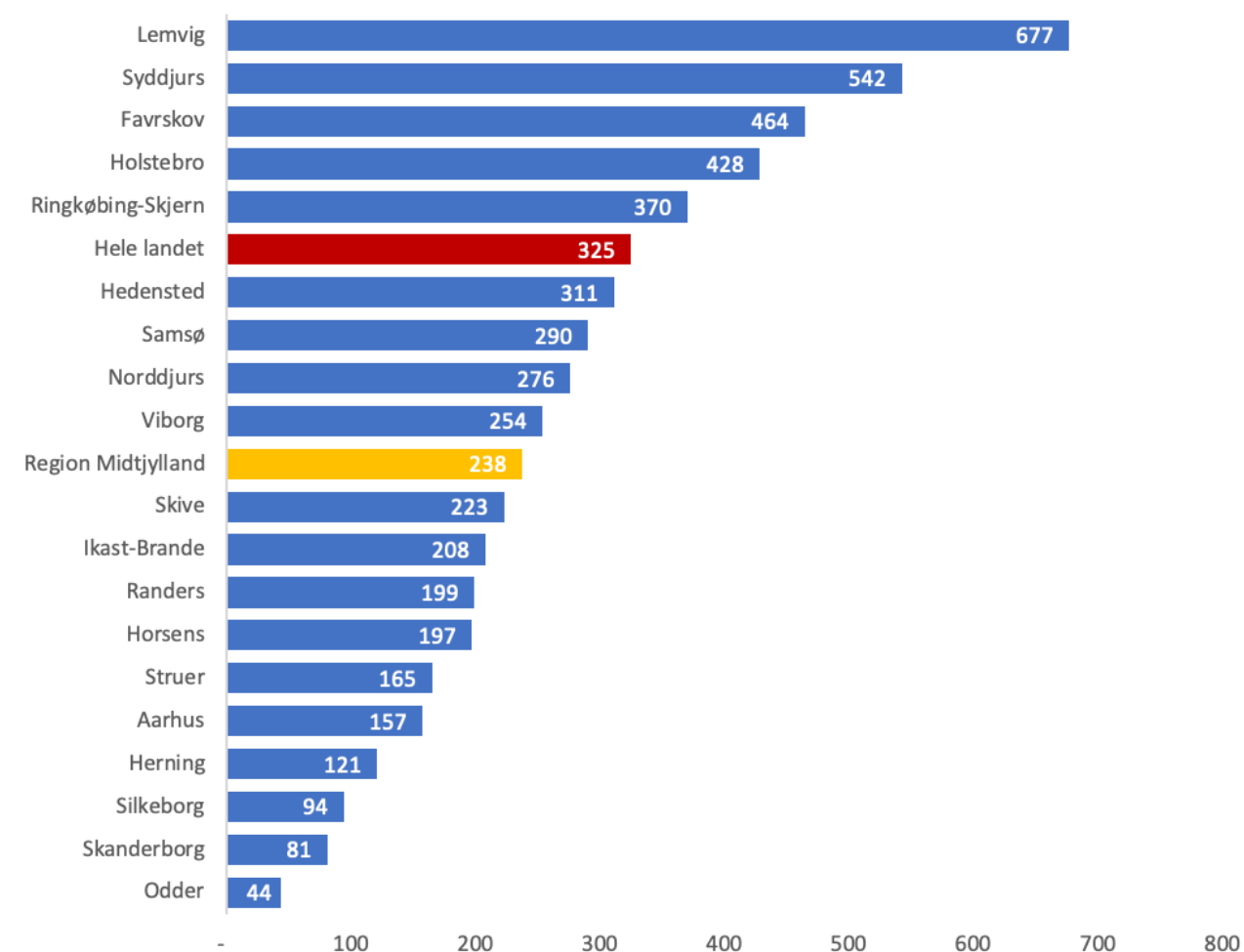
Kapitel 2

Stor variation i industriens energiforbrug

I forbindelse med kommunerapporterne sætter vi fokus på erhvervsstatistikker, der kan relateres til klima-, miljø- og cirkulærøkonomi. I første omgang ser vi nærmere på udviklingen i industriens energiforbrug. For ligesom industrien er en væsentlig bidragsyder til beskæftigelse og eksport, er det også en af de største energiforbrugere. Og der er store regionale og kommunale forskelle i industrivirksomhedernes forbrug.

Figur 1. Energiforbrug pr. medarbejder i industrien, Gigajoules (Gj), 2018

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

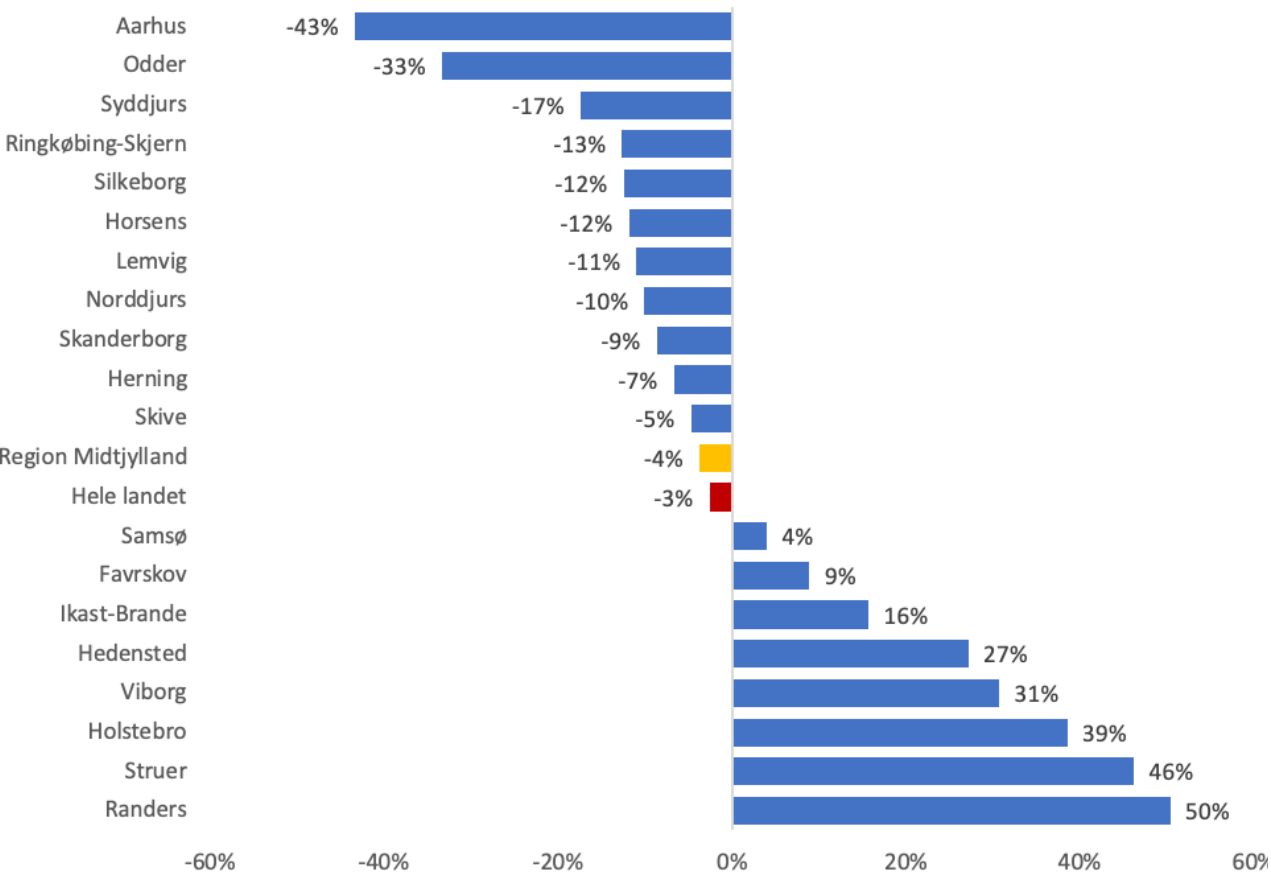
Figur 1 viser energiforbruget per industrimedarbejder i Region Midtjyllands kommuner. Og her kommer de store forskelle til udtryk. I Danmark er det gennemsnitlige energiforbrug i industrien 325 Gj per beskæftigede, mens det i Region Midtjylland er 238 Gj. I Region Midtjylland ligger det største energiforbrug per medarbejder i industrien hos Lemvig med 677 Gj, hvorimod det laveste forbrug er i Odder med et forbrug på 44 Gj.

Det store forbrug i Lemvig hænger sammen med kommunens store industrivirksomhed Cheminova. Forskellen i forbruget på tværs af regionen skal således ses i lyset af den type industri, man har i den enkelte kommune.

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i energiforbrug i perioden 2012 til 2018, er der stor spredning på regionens kommuner. I Aarhus Kommune er energiforbruget per medarbejder i industrien blevet 43 procent mindre i perioden, mens det er vokset med 50 procent i Randers Kommune, jf. Figur 2.

På landsplan er energiforbruget per medarbejder i industrien gået 3 procent tilbage, og i Region Midtjylland er det også blevet mindre. Her med 4 procent.

Figur 2. Udvikling i industriens energiforbrug pr. medarbejder, Gigajoules (Gj), 2012-2018

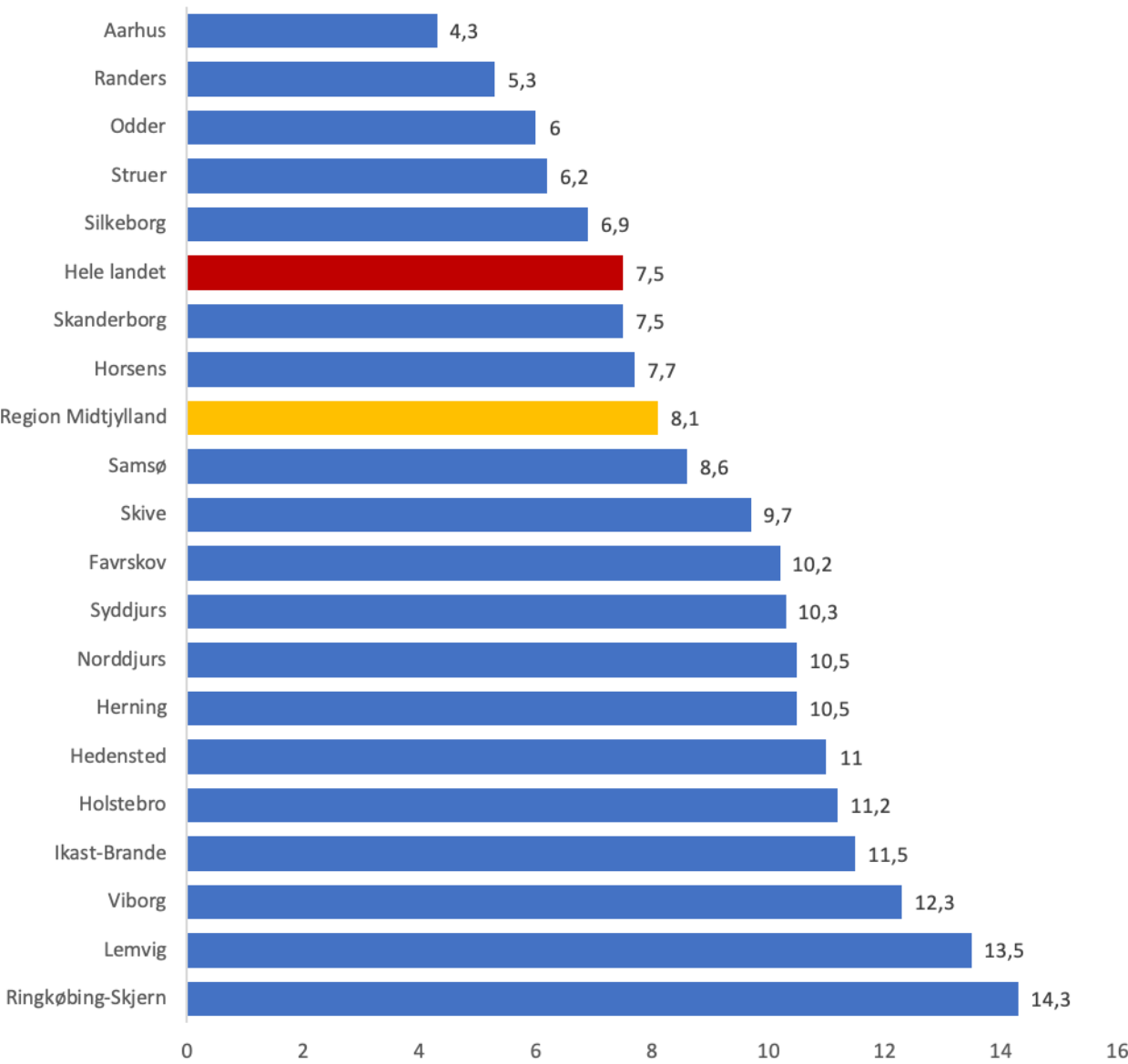

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

En meget væsentlig årsag til det nedbragte energiforbrug i industrien er et generelt ønske om at nedbringe CO2-udledningen. Nedenstående Figur 3 viser, hvor meget CO2 der udledes fra regionens kommuner per indbygger.

Generelt i Danmark udledte hver dansker 7,5 ton CO2 i 2018, jf. Figur 3. I Region Midtjylland var udledningen lidt højere med 8,1 ton CO2. Figur 3 viser en sammenhæng mellem industri og CO2-udledning, hvor de industritunge kommuner, som eksempelvis Ringkøbing-Skjern og Lemvig, har den største udledning.

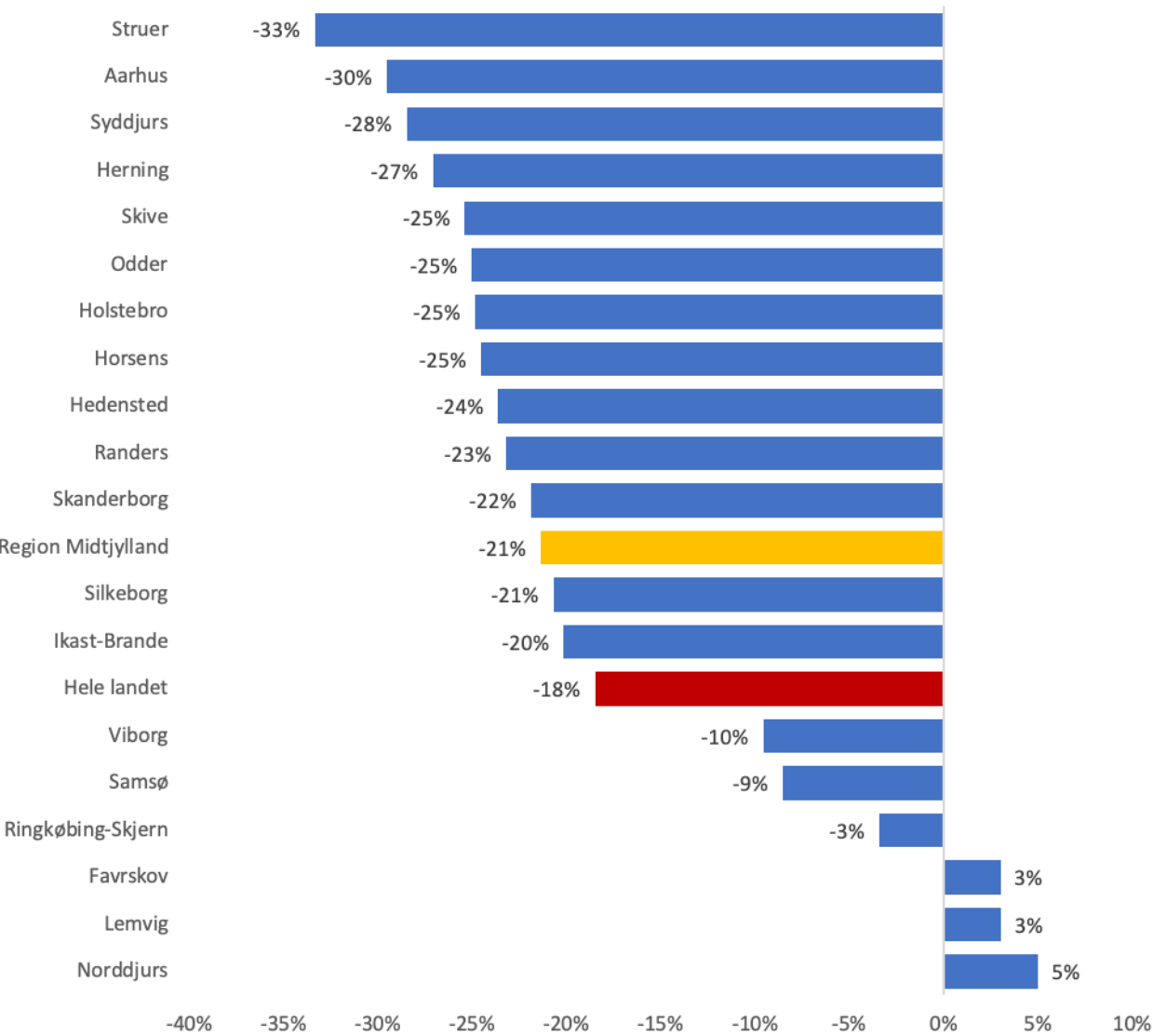
Figur 3. CO2-udledning per indbygger, ton, 2018

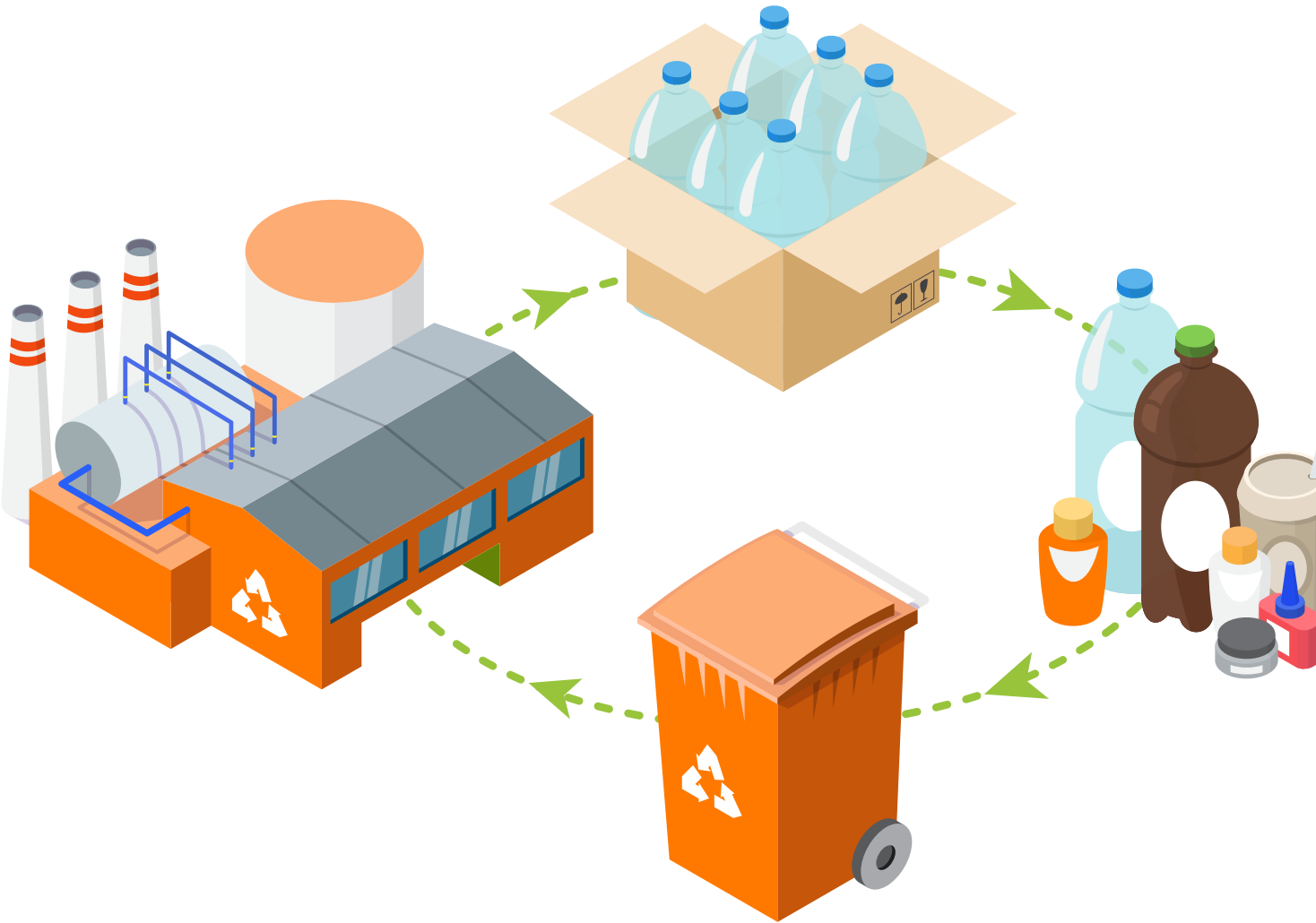
Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

Ser vi på udviklingen i CO2-udledning, er der en tydelig reduktion i perioden 2012 til 2018, jf. Figur 4. CO2-udledningen er faldet med 18 procent på landsplan, mens den i regionen er blevet 21 procent mindre. Størst reduktion i udledningen af CO2 i perioden findes i Struer, mens kun tre kommuner har haft en øget udledning. ■

Figur 4. Udvikling i CO2-udledning, relativ, 2012-2018

Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

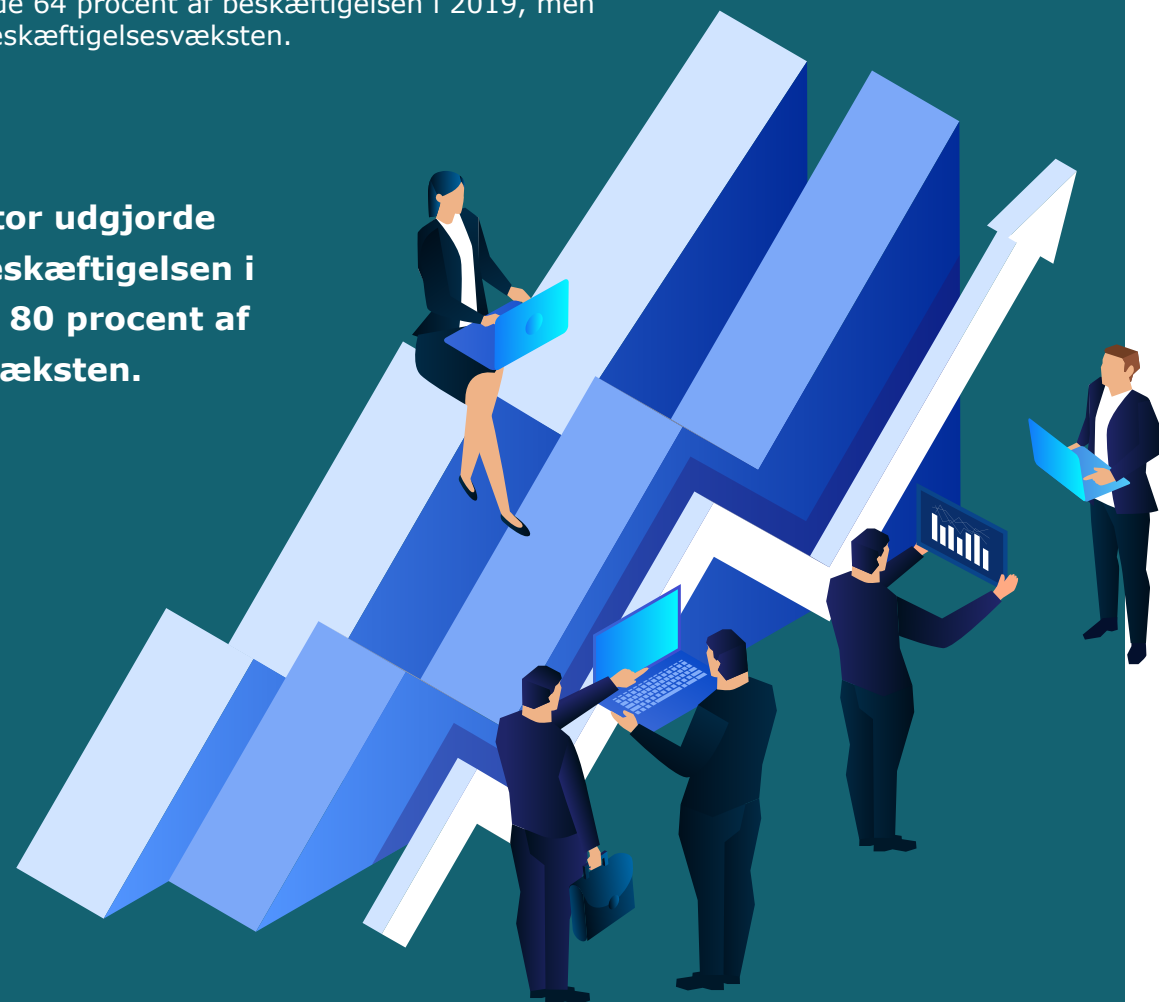
Erhvervsstruktur i Viborg Kommune 2021

Kapitel 3.

- Viborg Kommune har en høj overlevelseshastighed og iværksættere, der bidrager med mange nye job
- Viborg Kommune har stigende omsætning, som særligt skyldes vækst på hjemmemarkedet
- Viborg Kommune har en klar styrkeposition inden for 'Energi/miljø'
- Viborg Kommune fastholdte kommunens omsætning og overlevelseshastighed i 2020 trods COVID-19

Beskæftigelsen i Viborg Kommune, defineret som alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet, har været stabil med en tendens til moderat vækst de seneste år, jf. Figur 1. I 2019 var der i alt 50.765 beskæftigede, hvilket er 2.287 flere end i 2015, hvor der var 48.478 beskæftigede i Viborg Kommune. Dermed er den samlede beskæftigelse vokset med 4,7 procent i perioden. Væksten står den private sektor primært for. Beskæftigelsen i den private sektor i 2019 var 32.571, hvilket svarer til 1.830 flere beskæftigede end i 2015. Dermed findes fire ud af fem nye beskæftigede i kommunens private erhvervsliv i periode 2015 til 2019. Viborg Kommune har en relativ stor offentlig sektor, hvilket hænger sammen med Region Midtjyllands mange beskæftigede i blandt andet administration og sygehus, som er placeret i Viborg. Den private sektor udgjorde 64 procent af beskæftigelsen i 2019, men altså 80 procent af beskæftigelsesvæksten.

Den private sektor udgjorde 64 procent af beskæftigelsen i 2019, men altså 80 procent af beskæftigelsesvæksten.

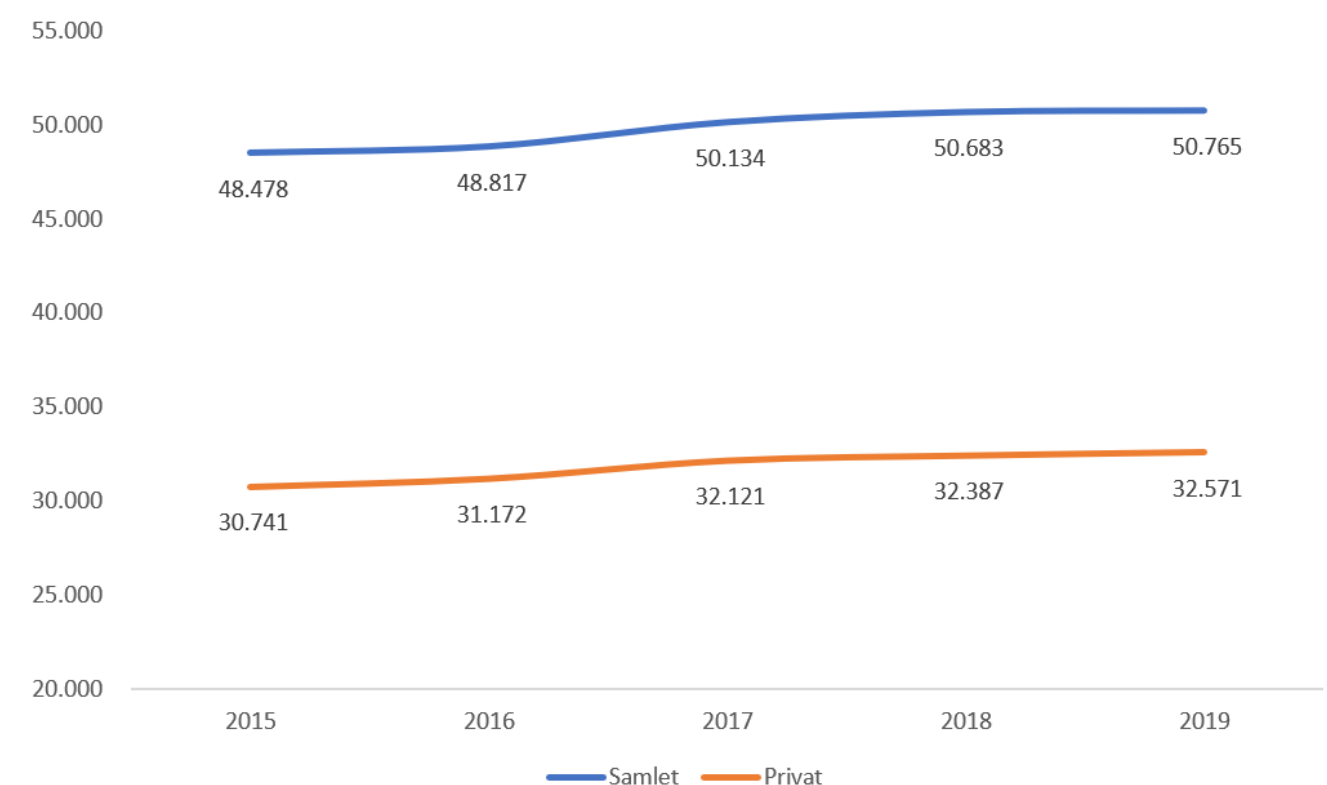

I et større perspektiv, kan det konstateres, at beskæftigelsen i Viborg Kommune i 2019 nærmer sig niveauet før Finans-krisen i 2008

I et større perspektiv kan det konstateres, at beskæftigelsen i Viborg Kommune i 2019 nærmer sig niveauet før Finans-krisen i 2008. Finans-krisen resulterede i et stort beskæftigelsestab i hele landet, og de tabte job i Viborg Kommune er endnu ikke genvundet i 2019. I 2019 er den private beskæftigelse i kommunen 5,3 procent under 2008-niveau, og den samlede beskæftigelse i Viborg Kommune var 3,4 procent lavere i 2019 end i 2008.

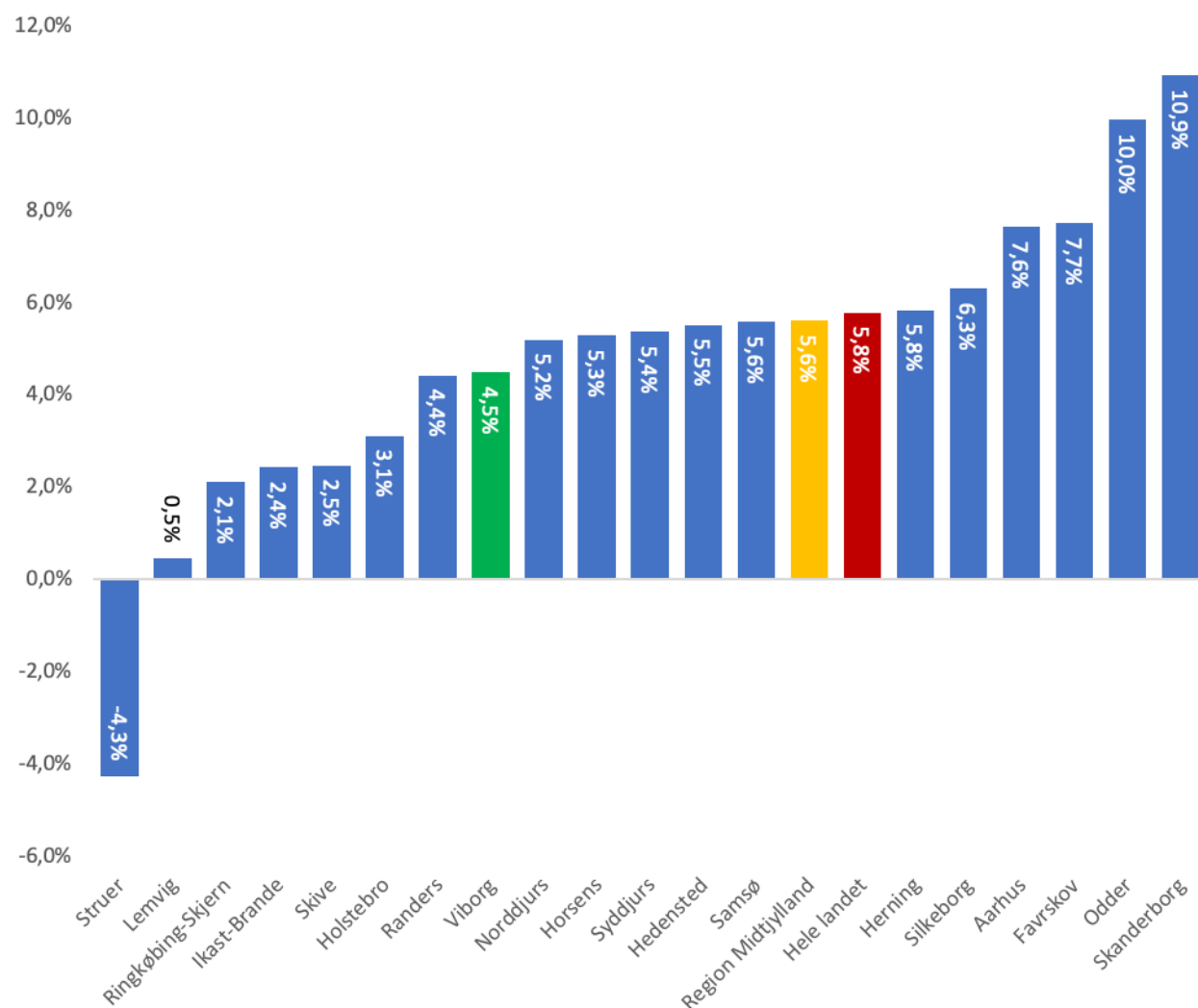
Sammenlignes det med den generelle udvikling i Region Midtjylland og hele landet, kæmper Viborg Kommune stadig med et efterslæb fra Finans-krisen, mens den generelle tendens er, at beskæftigelsen er genvundet. I regionen er den samlede beskæftigelse 2 procent over 2008-niveau i 2019, og beskæftigelsen i den private sektor er 3 procent over. I hele landet er den samlede beskæftigelse 3 procent over 2008-niveau, mens den private sektor beskæftiger 5 procent flere i 2019 end i 2008.

Figur 1. Beskæftigelse i Viborg Kommune, samlet og privat, november 2015-november 2019

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 2. Relativ udvikling i beskæftigelse, private sektor, november 2016-november 2019

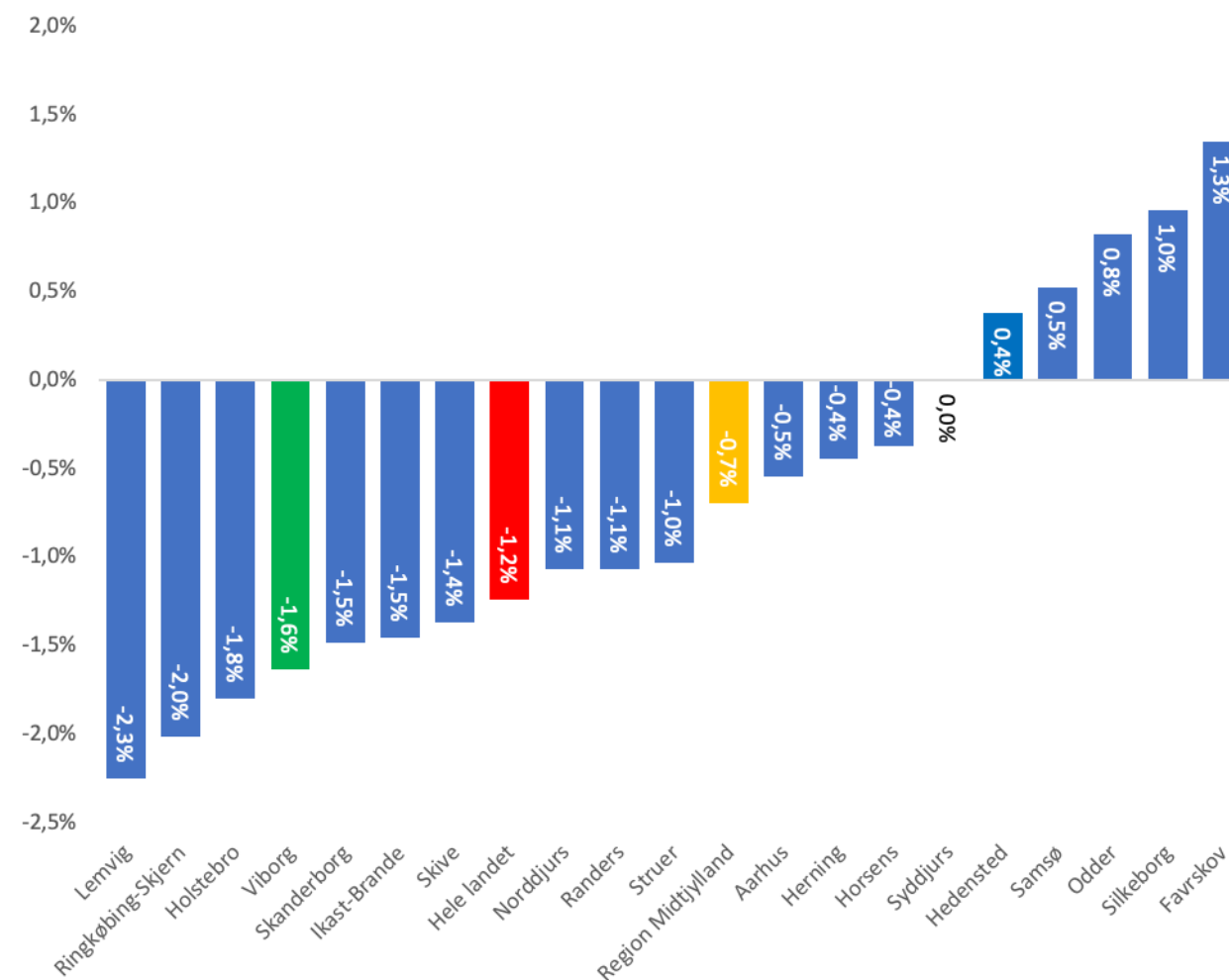
Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Fokuseres der på udviklingen i den private sektors beskæftigelse i perioden 2016 til 2019, ses det, at udviklingen i Viborg Kommune ligger forholdsvis tæt op ad den generelle udvikling i regionen og på landsplan. Den private sektor i Viborg Kommune er vokset med 4,5 procent i perioden 2016 til 2019, hvilket er lavere end både Region Midtjylland og hele landet, hvor der har været en beskæftigelsesvækst på henholdsvis 5,6 procent og 5,8 procent, jf. Figur.

Ovenstående tal er fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvor såvel lønmodtagere som selvstændige er opgjort efter deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Anvendes derimod lønmodtagerstatistikken, hvor alle job er opgjort, er det muligt at undersøge beskæftigelsesudviklingen fra 2019 til 2020. Udviklingen i denne periode giver et markant anderledes billede af beskæftigelsesvæksten, jf. nedenstående Figur 3.

Den private sektor i Viborg Kommune er vokset med 4,5 procent i perioden 2016 til 2019

Figur 3. Relativ udvikling i antal lønmodtagerjob i den private sektor 2019-2020

Kilde: Danmarks Statistik. Specialkørsler Lønmodtagerstatistikken LBESK. Målene er opgjort som et gennemsnit af beskæftigelsen på kvartaler. Beskæftigelsen i LBESK udtrykker alle lønmodtagerjob på arbejdssteder, dvs. at selvstændige ikke indgår samt at én person kan besidde flere job i modsætning til RAS, der opgør antal beskæftigede i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet

Der hersker ingen tvivl om, at erhvervslivet gennem det seneste år på mange måder har stået overfor nogle udfordringer som følge af COVID-19-pandemien, der har medført nedlukninger og hjemsendelser og markant ændrede markedsvilkår for store dele af erhvervslivet. COVID-19-pandemien har også afstedkommet adfærdssændringer hos forbrugere, som har efterspurgt nye løsninger på gamle udfordringer.

Derfor er det forventeligt, at der har været forskydninger i beskæftigelsen i landets kommuner og fra, at der blot var én kommune i regionen, i Figur 2, som havde negativ beskæftigelsesvækst i perioden 2016 til 2019, har der det seneste år kun været beskæftigelsesfremgang i fem af regionens 19 kommuner. Viborg Kommune er lige akkurat ikke en af disse kommuner.

Lønmodtagerstatistikken viser, at antallet af job i hele landet er gået 1,2 procent tilbage fra 2019 til 2020. I Region Midtjylland var tilbagegangen på 0,7 procent, mens der i Viborg Kommune er 1,6 procent færre job i den private sektor i 2020 sammenlignet med 2019. Den private sektor i Viborg Kommune har altså været lidt mere under pres det seneste år, end tendensen er for Region Midtjylland. Der er samlet tale om et nominelt fald på 480 job.

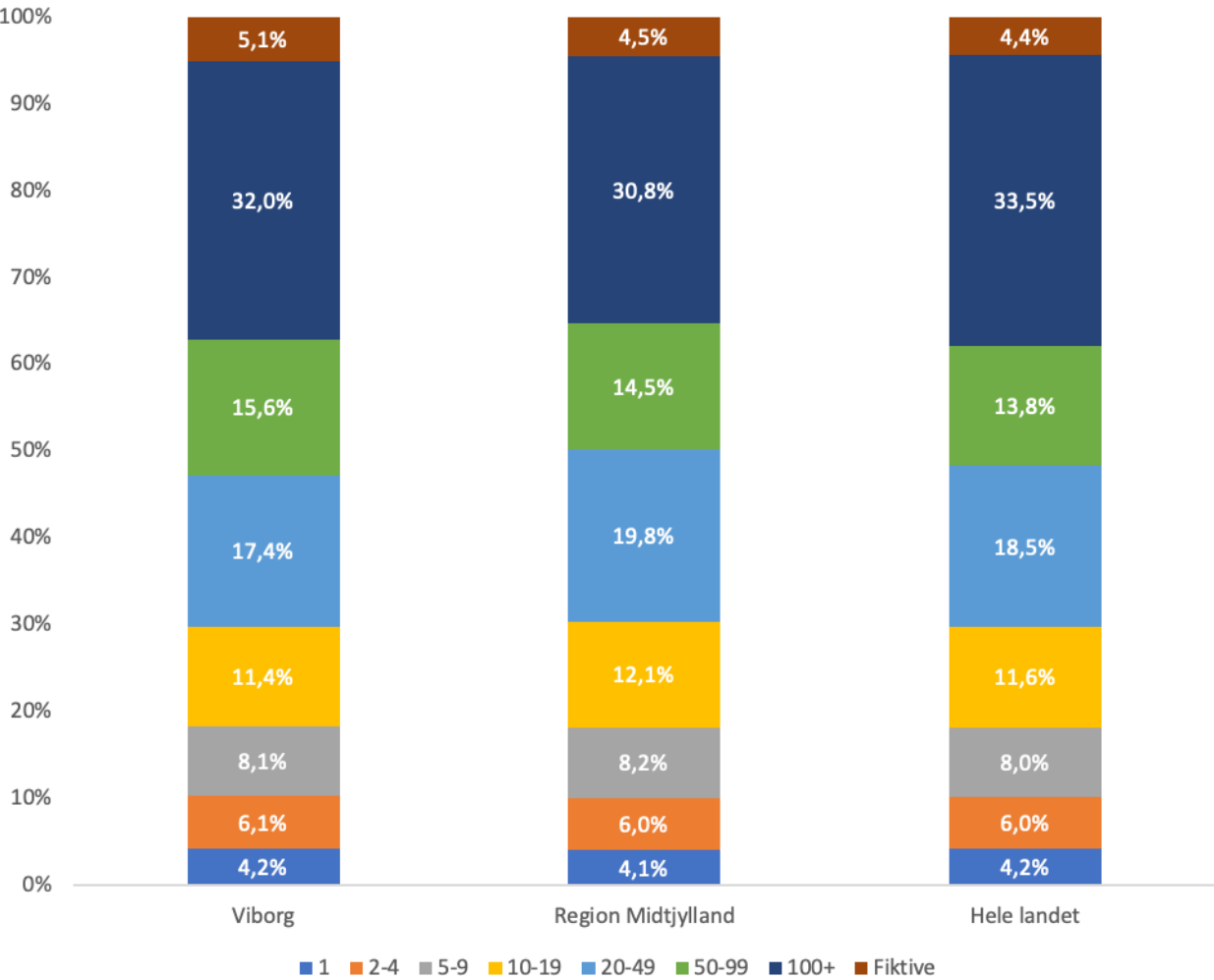
Beskæftigelsen i Viborg Kommune ligner i høj grad regionen

Beskæftigelsen i Viborg Kommune afviger ikke meget fra det generelle billede i Danmark og Region Midtjylland, i forhold til fordelingen af beskæftigelsesne på arbejdsstedsstørrelser, jf. Figur 4.

Der er kun mindre forskelle på tværs af regionen, hele landet og Viborg, i fordelingen af den private beskæftigelse på arbejdsstedsstørrelse. Ovenstående figur viser, at 32,0 procent af beskæftigelsen i Viborg Kommune er at finde på de store arbejdssteder, mens man finder 30,8 procent i Region Midtjylland generelt inden for denne arbejdsstedsstørrelse. I hele landet, er godt en tredjedel af beskæftigelsen at finde på de største arbejdssteder, helt nøjagtigt 33,5 procent.

Viborg Kommune har en lidt højere andel beskæftigede på arbejdssteder med 50-99 ansatte, end regionen og på landsplan. Her findes 15,6 procent af Viborg Kommunes beskæftigelse mod 14,5 procent i regionen og 13,8 procent i hele landet. Andelen af beskæftigede på arbejdssteder med 20 til 49 ansatte er derimod lidt lavere i Viborg Kommune end generelt.

Figur 4. Job fordelt relativt på arbejdsstedsstørrelse og område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job en beskæftiget måtte have.

Kigger vi beskæftigelsesudviklingen på arbejdsstedsstørrelser i perioden 2016 til 2019, er det i de mellemstore og store virksomheder (50+ ansatte), at der opleves størst jobvækst, jf. Tabel 1. Der er tale om en vækst på 9,4 procent i perioden mod 6,4 procent i Region Midtjylland og 5,0 procent på landsplan.

Mikrovirksomheder (1-9 ansatte) har ligeledes haft en beskæftigelsesfremgang i Viborg, men den er dog ikke lige så stor. 0,8 procent flere beskæftigede er der i Viborg i perioden, mens regionens andel er vokset med 0,4 procent. På landsplan var der 1,1 procent flere beskæftigede på disse arbejdssteder.

Kigger vi derimod på de små arbejdssteder (10-49 ansatte), er væksten lavere i Viborg end generelt. Her har der været en lille tilbagegang. 1,0 procent er beskæftigelsen svundet i Viborg mod en vækst på 5,5 i regionen og en vækst på 4,5 procent på landsplan.

Samlet set er jobvæksten i Viborg Kommune i perioden 2016 til 2019 på 4,2 procent, hvilket er lidt lavere end generelt i Region Midtjylland men på samme niveau som i hele Danmark.

Endelig er der de fiktive arbejdssteder¹. Beskæftigelsen på fiktive arbejdssteder i regionen er gået en anelse tilbage, mens der på landsplan har været en vækst på 3,3 procent. I Viborg Kommune er beskæftigelsen her vokset med 1,9 procent. ■

Tabel 1. Udvikling i antal job opgjort efter arbejdsstedsstørrelse og område 2016-2019

	Mikro	Små	Mellemstore og store	Fiktive	Alle
Viborg	0,8%	-1,0%	9,4%	1,9%	4,2%
Region Midtjylland	0,4%	5,5%	6,4%	-0,9%	4,6%
Hele landet	1,1%	4,5%	5,0%	3,3%	4,1%

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. Mikrovirksomheder består af virksomheder med 1-9 ansatte, små virksomheder består af 10-49 ansatte, mens mellemstore og store virksomheder består af 50 eller flere ansatte.

Samlet set er jobvæksten i Viborg Kommune i perioden 2016 til 2019 på 4,2 procent, hvilket er lidt lavere end generelt i Region Midtjylland men på samme niveau som i hele Danmark

¹ Danmarks Statistik beskriver fiktive enheder således: En fiktiv enhed er en enhed, hvor personer uden et fysisk arbejdssted placeres. Dette gælder fx inden for rengøringsvirksomhed, forsikringsvirksomhed og social- og sundhedsvæsen. Ansættelsesforholdene bliver i disse tilfælde henført til fiktive arbejdssteder. Disse fiktive arbejdssteder indgår dog ikke i opgørelserne over antal arbejdssteder.

Mere end hver femte beskæftigede i Viborg Kommune arbejder i bygge- og boligsektoren

Det er selvfølgelig interessant at kigge på, hvilke brancher de beskæftigede arbejder i, og her er det nærliggende at dele beskæftigelsen op i ressourceområder.

Ressourceområder er også kendt som kompetenceklynger eller styrkepositioner, da de netop er opstået efter en analyse af, hvor dansk erhvervsliv havde nogle udprægede styrkepositioner i eksportøjemed. Fordelen ved at bruge denne fordeling i stedet for de traditionelle brancher er, at hele værdikæden er samlet – fra primære erhverv over fremstillingserhverv til støtteerhverv og endelig serviceerhverv. Det betyder, at kigger man eksempelvis på ressourceområdet 'Fødevarer' er alle led fra hav og jord til bord samt den afledte beskæftigelse medregnet.

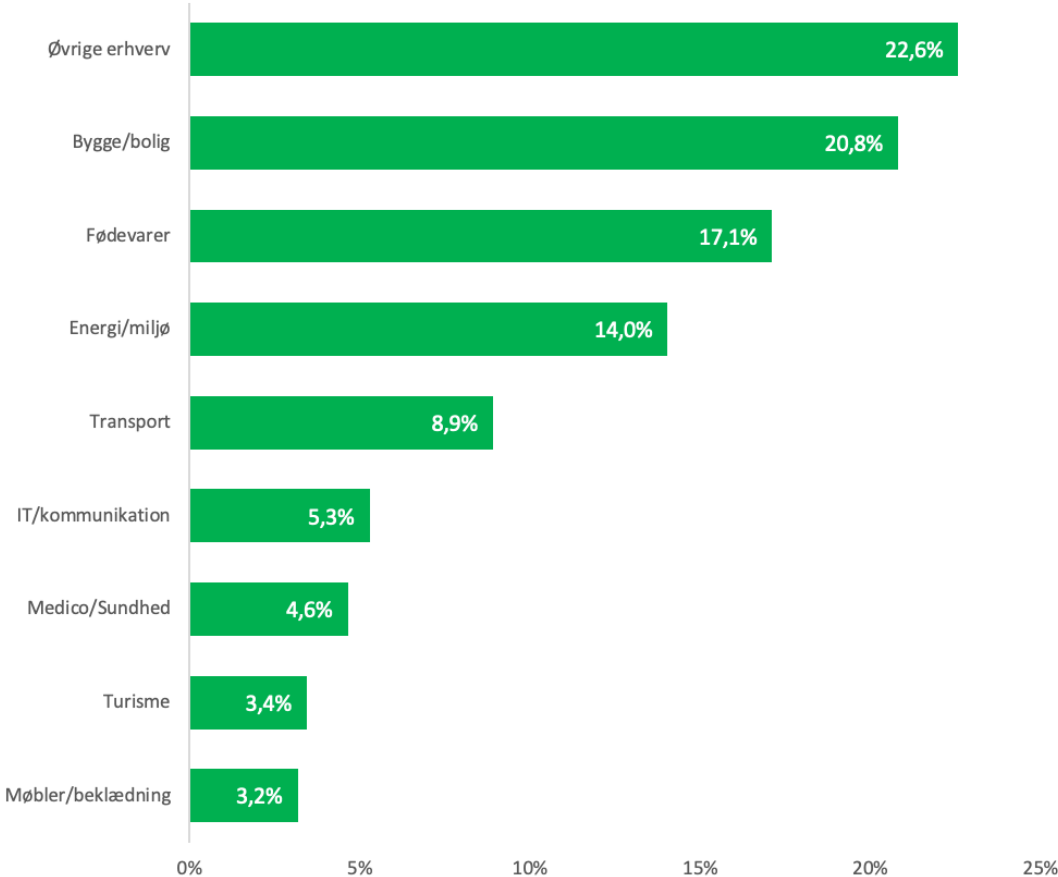
I Viborg Kommune er der to ressourceområder, som dominerer beskæftigelsen i form af 'Bygge/bolig' og 'Fødevarer'

I Viborg Kommune er der to ressourceområder, som dominerer beskæftigelsen i form af 'Bygge/bolig' og 'Fødevarer'. Mere end hver femte beskæftigede i den private sektor er indenfor 'Bygge/bolig' – helt nøjagtigt 20,8 procent, mens man finder 17,1 procent af de beskæftigede i 'Fødevarer', jf. Figur 5.

Det fremgår endvidere af ovenstående figur, at 'Energi/miljø' tegner sig for 14,0 procent af den private sektors beskæftigelse.

Det skal dog bemærkes, at over 'Bygge/bolig' og 'Fødevarer' er 'Øvrige erhverv' placeret med 22,6 procent af den private beskæftigelse i Viborg Kommune. Det er en gruppering af 236 overvejende hjemmemarkedsorienterede brancher, som ikke umiddelbart passer ind i de øvrige styrkepositioner, og derfor er det ikke en styrkeposition i sig selv. En nærmere fordeling af denne beskæftigelse i Viborg Kommune vil fremgå af Tabel 3 senere i rapporten.

Figur 5. Privat beskæftigelse fordelt på ressourceområder, Viborg Kommune, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Den private beskæftigelse i Viborg Kommune var som nævnt vokset med 4,5 procent i perioden 2016 til 2019. Det var lidt under niveauet på landsplan og i Region Midtjylland. Kigger vi på, hvordan væksten fordeler sig på ressourceområder, ses det, at alle ressourceområder på landsplan på nær 'Beklædning' har oplevet vækst, jf. Figur 6.

I Viborg Kommune er der fire områder, hvor beskæftigelsen er gået tilbage ifølge ovenstående figur. Der har bl.a. ikke været beskæftigelsesvækst i 'Beklædning', som er gået 6,9 procent tilbage. 'It/kommunikation' er gået 6,7 procent tilbage i Viborg, mens ressourceområdet er vokset med 7 procent på landsplan. Her er der altså en markant forskel på Viborg og hele landet.

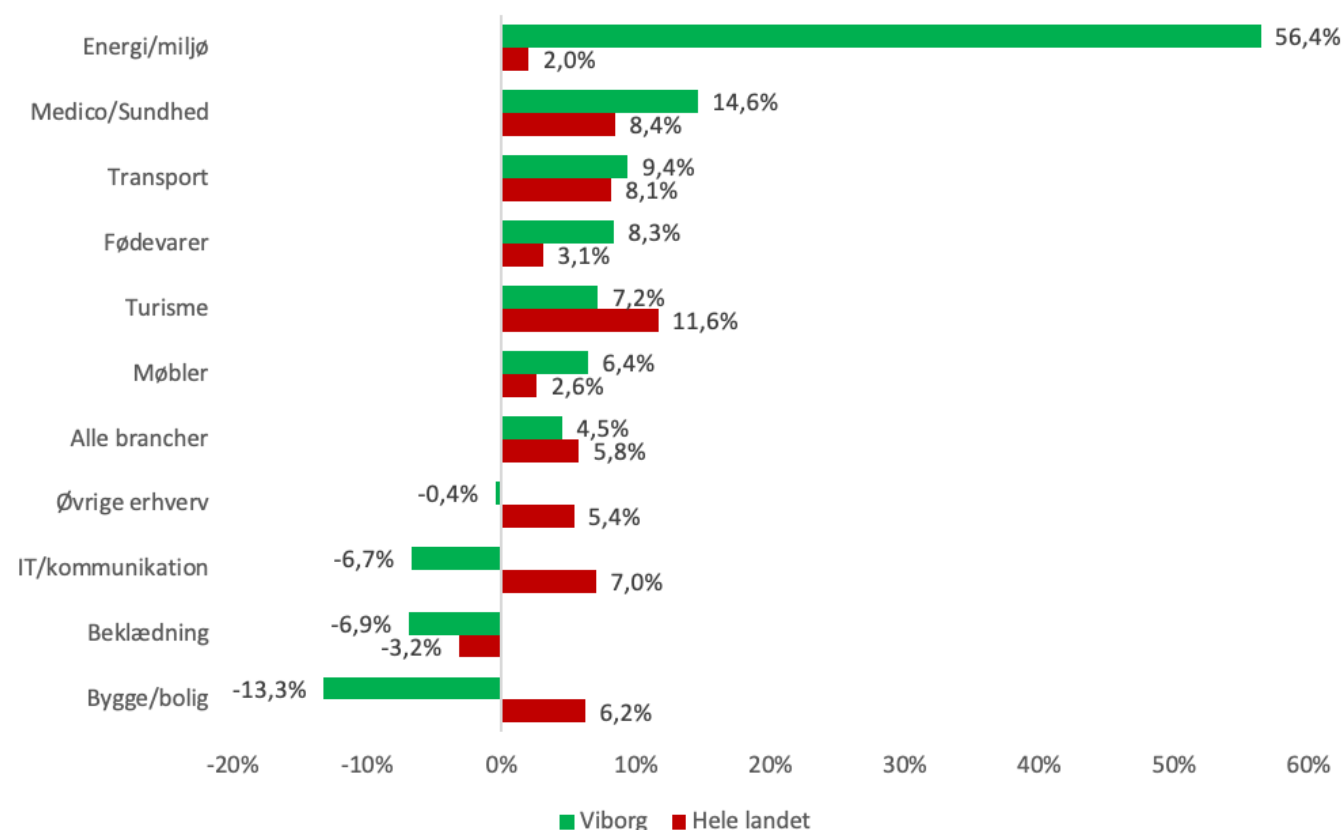
Det er der også i 'Bygge/bolig', der som nævnt var kommunens største ressourceområde målt på beskæftigelse. Her har der været en tilbagegang på 13,3 procent, mens der på landsplan er registreret en vækst på 6,2 procent. Der er dog en god forklaring på dette fald i beskæftigelsen. Arbejdspladserne er ikke forsvundet, de er blot blevet tilknyttet et andet ressourceområde.

Størst relativ vækst i beskæftigelsen finder man nemlig i 'Energi/miljø', der er vokset med hele 56,4 procent. Her findes en af Viborg Kommunes erhvervsmæssige fyrtårne – nemlig Grundfos, og selvom det er en velrenommeret og succesfuld virksomhed, så skal en del af forklaring på den meget høje vækst i perioden 2016 til 2019 findes i, at en del af Grundfos-koncernen har skiftet branche i CVR, hvorfor der ses et stort fald i 'Bygge/bolig' og en stor vækst i 'Energi/miljø'. Det ændrer dog ikke på, at selv hvis alle de "tabte" stillinger i 'Bygge/bolig' blot er blevet flyttet til 'Energi/miljø', så har der stadig været en nettovækst i 'Energi/miljø' på over 600 job.

'Medico/sundhed' har også haft en flot vækst på 14,6 procent, hvilket er markant højere end de 8,4 procent, der ses på landsplan. For de øvrige ressourceområder er der generelt overensstemmelse mellem udviklingen på landsplan og i Viborg. Dog er der 'Øvrige erhverv', der er gået 0,4 procent tilbage i Viborg Kommune, men vokset 5,4 procent på landsplan.

I alt var der 1.958 beskæftigede inden for de primære erhverv, hvor langt størstedelen var inden for 'Fødevarer'

Figur 6. Beskæftigelsesudvikling fordelt på ressourceområder, Viborg og hele landet, 2016-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Vækstrategierne er naturligvis præget af, at det er fra et lavere nominelt udgangspunkt i Viborg Kommune end hele landet, så udsvingene bliver større på kommuneplan.

Tabel 2 viser, hvordan beskæftigelsen i de enkelte styrkepositioner fordeler sig i forhold til styrkepositionens samlede værdikæde. Tabellen fremhæver desuden positioner, hvor Viborg Kommune har en erhvervsspecialisering, hvilket her vil sige, at der er relativt flere beskæftigede end generelt på landsplan. Det viser farvemarkeringerne.

Som det ses af tabellen, har Viborg Kommune en række specialiseringer. Man kan se, at der indenfor de primære erhverv er relativt flere beskæftigede i Viborg end på landsplan. I alt var der 1.958 beskæftigede indenfor de primære erhverv, hvor langt størstedelen var indenfor 'Fødevarer'. Det giver en specialisering, der betyder, at for hver 100 på landsplan beskæftiget i de primære erhverv, er der 196 i Viborg Kommune.

Der ses ligeledes en specialisering indenfor fremstillingserhvervene, hvilket særligt skyldes beskæftigelsen i 'Energi/miljø', hvor der for hver 100 beskæftigede på landsplan er 1.013 i Viborg. Det er klart, at det er Grundfos, som er den altoverskyggende årsag til, at der er ti gange så mange beskæftigede i Viborg Kommune (relativt) som på landsplan.

'Møbler' er ydermere en styrkeposition indenfor fremstillingserhvervene i Viborg Kommune, og kigger man samlet set på hele fremstillingserhvervene, svarer de 7.831 beskæftigede til, at der er 174 beskæftigede i Viborg Kommune for 100 på landsplan. Fremstillingserhvervene udgør lige knap (24 procent) en fjerdedel af den private sektor i Viborg Kommune.

Det mest specialiserede ressourceområde på tværs af værdikæden er 'Energi/miljø', hvor der er 563 beskæftigede i Viborg Kommune for hver 100 på landsplan

Tabel 2. Detaljeret erhvervsstruktur, Viborg Kommune, fordelt på ressourceområder, 2019

Ressourceområde	Primære erhverv	Fremstillingserhverv	Støtteerhverv	Serviceerhverv	I alt
Fødevarer	1.849	829	464	2.428	5.570
Møbler		284		281	565
Beklædning		69		400	469
Turisme				1.123	1.123
Bygge/bolig	109	1.153	28	5.487	6.777
IT/kommunikation		172	75	1.476	1.723
Transport		328		2.578	2.906
Energi/miljø	-	4.253		320	4.573
Medico/Sundhed		169		1.344	1.513
Øvrige erhverv		574		6.778	7.352
Alle ressourceområder	1.958	7.831	567	22.215	32.571

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

På det andet led i tabellen er der flere ting, som springer i øjnene. Det mest specialiserede ressourceområde på tværs af værdikæden er 'Energi/miljø', hvor der er 563 beskæftigede i Viborg Kommune for hver 100 på landsplan.

'Fødevarer' har specialiseringer i alle værdikædens led på nær fremstillingserhverv. Samlet set giver det en mindre specialisering, hvilket man også ser i 'Møbler'.

Som tidligere skrevet fremgår branchefordelingen indenfor 'Øvrige erhverv' af Tabel 3. Af denne fremgår det, at der i alt var 7.352 beskæftigede indenfor 'Øvrige erhverv', i 2019.

Der er flest beskæftigede indenfor branchen 'Handel', hvor der var 1.980 beskæftigede, hvilket svarer til 27 procent af beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv'. Det er vigtigt at pointere, at der her er tale om den handel, som ikke passer ind under et af de ressourceområderne.

Tabel 3. Beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv', fordelt på brancher, 2019

Branche	Beskæftigede
Industri	574
Handel	1.980
Internethandel	128
Finansiering og forsikring	669
Videnservice mv.	997
Operationel service	848
Undervisning og socialvæsen mv.	1.057
Kultur, fritid og andre serviceydelser mv.	1.099
I alt	7.352

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

Af tabellen fremgår desuden branchen 'Internethandel', som består af ni underbrancher, der traditionelt har hørt under ressourceområdet 'Beklædning', men som i denne rapport er trukket fra 'Beklædning', og fremstilles særskilt i Tabel 3. Det er der flere gode grunde til. Dels fylder internethandel mere og mere, og særligt COVID-19-pandemien tog denne form for handel fart, og dels består internethandlen af meget mere end tøj og beklædningsgenstande. I Viborg Kommune var der 128 beskæftigede indenfor 'Internet-handel' i 2019.

Der ses ingen specialisering indenfor 'Øvrige erhverv'. ■

Iværksætteri i Viborg Kommune

Nye virksomheder, der kan bidrage med økonomisk vækst og øget beskæftigelse, er en vigtig del af erhvervslivets udvikling i alle landets kommuner, således også i Viborg Kommune.

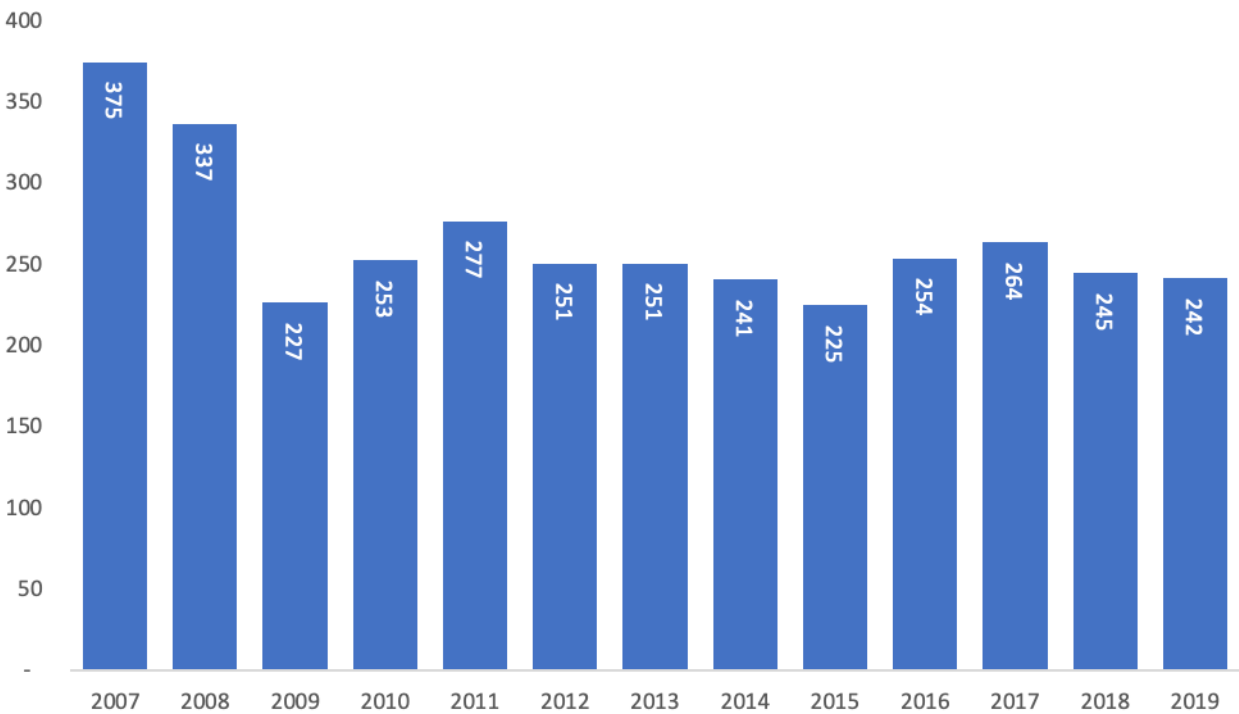
Der er dog til tider stor forskel på, hvordan man gør iværksætteraktivitet op, hvilket kan være medvirkende til et lejlighedsvis divergerende billede af iværksætteriet. I nærværende opgøres iværksætteraktiviteten med udgangspunkt i nye reelle virksomheder.

En virksomhed skal kunne præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk i etableringsåret eller året efter for at blive betragtet som en reel virksomhed. På dette grundlag frasorteres de mindste hobbyvirksomheder automatisk, og genstartere er ligeledes sorteret fra. Baseret på denne afgrænsning, var der 242 reelle nye virksomheder i Viborg Kommune i 2019, jf. Figur 7.

242 reelle nye virksomheder i Viborg Kommune i 2019

Figur 7. Nye reelle virksomheder i Viborg Kommune, 2007-2019

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase.

*En reel virksomhed er ifølge Danmarks Statistik en virksomhed der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

Det er værd at bemærke, at iværksætteraktiviteten i Viborg Kommune, ifølge Danmarks Statistik, har ligget på et stabilt niveau siden 2009 med gennemsnitlig 248 nye reelle virksomheder om året, hvilket dog er et godt stykke fra niveauet før Finanskrisen, hvor der i 2007 var 375 iværksættere.

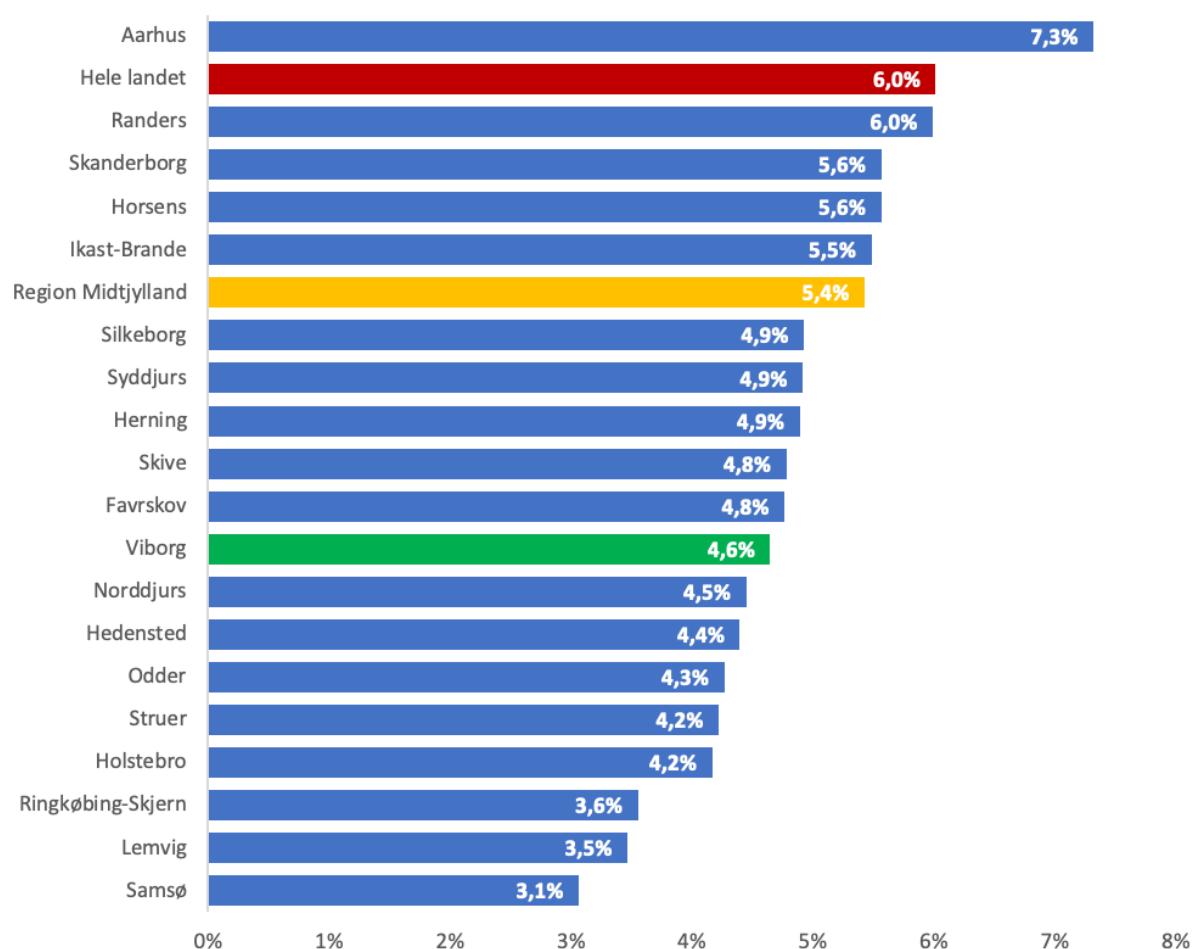
Med dette in mente er det interessant at undersøge etableringsraten i Viborg Kommune. Etableringsraten er et mål for fornyelsen af kommunens virksomhedsbestand. Den viser for et givent år, hvor stor en del af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i det givne år med udgangspunkt i reelle virksomheder. Figur 8 viser etableringsraterne for kommunerne i Region Midtjylland.

Etableringsraten i Viborg Kommune var 4,6 procent i 2019, og dermed ligger Viborg Kommune lidt under det generelle niveau i regionen

Etableringsraten i Viborg Kommune var 4,6 procent i 2019, og dermed ligger Viborg Kommune lidt under det generelle niveau i regionen, hvor etableringsraten var 5,4 procent. For hele landet var etableringsraten 6,0 procent. Viborg Kommune befinder sig cirka midt i feltet af kommunerne i regionen, ifølge ovenstående.

I Region Midtjylland er det kun Aarhus Kommune, som ligger over gennemsnittet for landet. Randers Kommune er på niveau med landsgennemsnittet, mens den resterende del af regionens kommuner befinder sig i et bredt midterfelt fra 5,6 procent i Skanderborg og Horsens Kommuner til 4,2 procent i Holstebro Kommune. Samsø er sidst i 2019 med en etableringsrate på 3,1 procent, hvilket hænger sammen med størrelsen på kommunen. Relativt få nye reelle virksomheder på Kattegatøen gør nemlig en enorm forskel for etableringsraten.

Figur 8. Etableringsrater efter område, 2019

I 2020 var den treårige overlevelsesrate i Viborg Kommune 79,9 procent

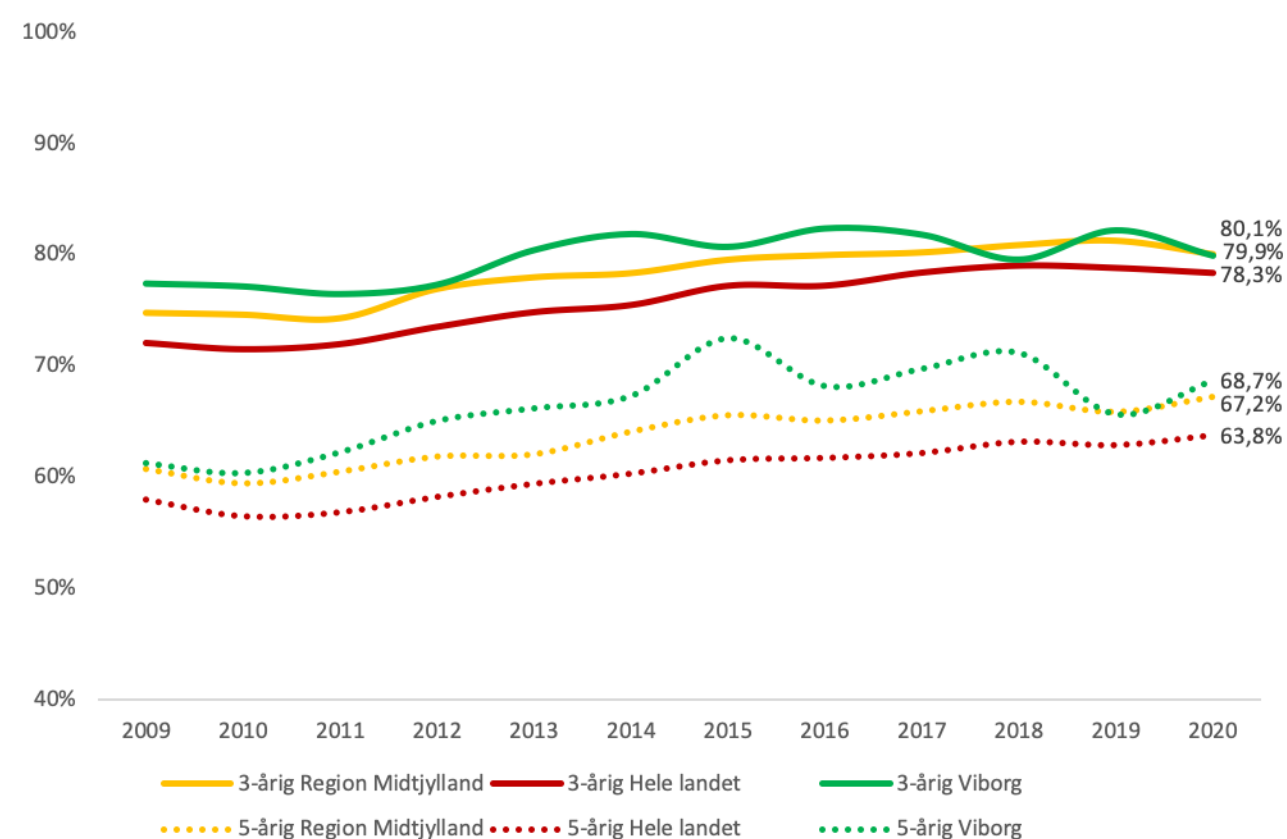
En ting er, hvor mange virksomheder der etableres. En anden ting er, hvor mange der overlever. Til det formål anvendes de tre- og femårige overlevelsesrater, i Figur 9.

I 2020 var den treårige overlevelsesrate i Viborg Kommune 79,9 procent. Det er omtrent det samme som niveauet på landsplan (78,3 procent) og Region Midtjylland (80,1 procent). Den treårige overlevelsesrate i Viborg Kommune har bortset fra to år befundet sig over niveauet i regionen og hele landet.

På den femårige overlevelsesrate ligger Viborg Kommune ligeledes over regionen og hele landet. 68,7 procent af iværksætterne i Viborg Kommune var i live efter fem år, mens det regionalt drejede sig om 67,2 procent og 63,8 procent på landsplan.

Generelt set over tid er iværksætterne i Viborg Kommune således solide overlevende.

Figur 9. Overlevelsesrater efter område, 2009-2020

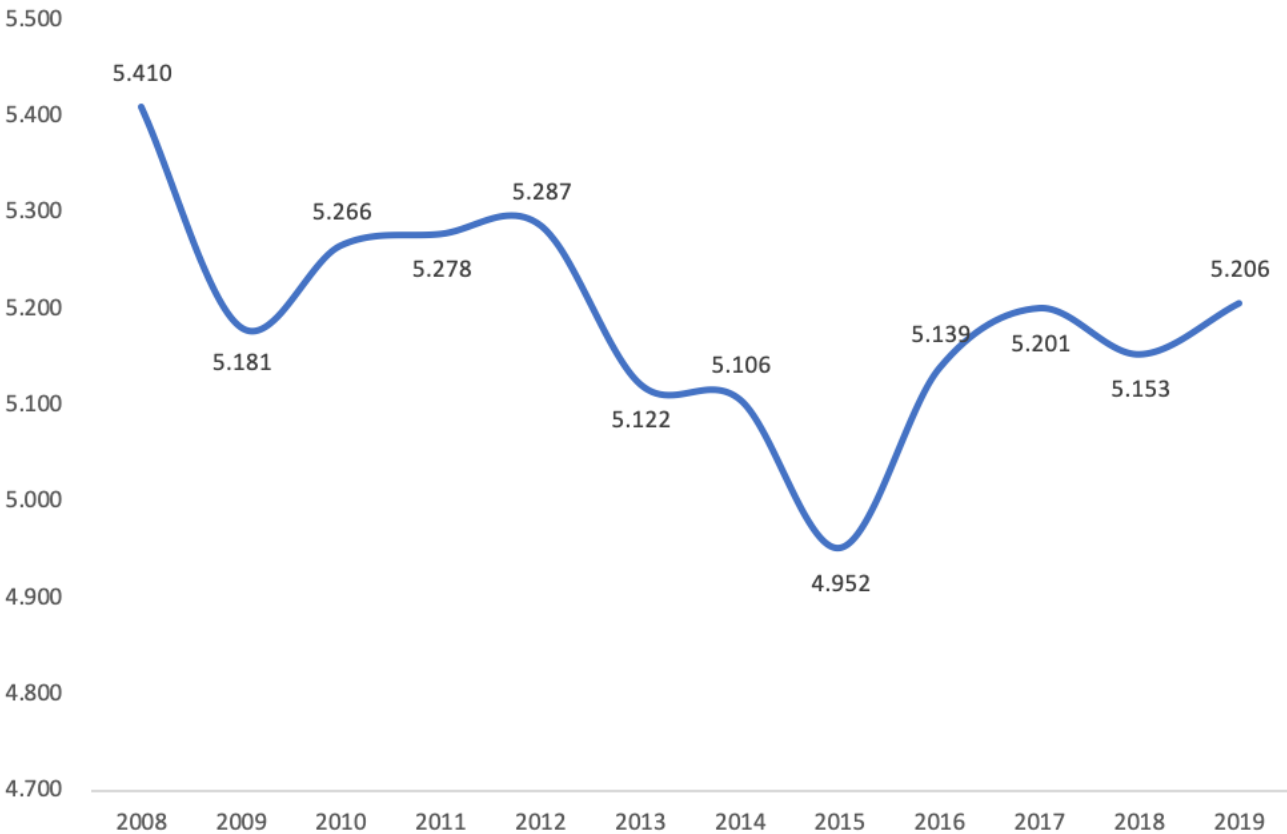
Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase samt diverse erhvervsregistre.

Som det fremgik af Figur 7, ligger iværksætteriet stadig et godt stykke under niveauet fra før Finanskrisen, hvor det toppede i 2007 med 375 nye reelle virksomheder. Iværksætterne er dog ganske levedygtige gennem årene, og end ikke Coronakrisen kunne ændre denne tendens.

Kigger vi på udviklingen i det samlede antal reelle virksomheder, er Viborg Kommune dog i 2019 ikke helt på niveauet i 2008, inden krisen satte ind, jf. Figur 10.

Der var ifølge nedenstående figur 5.206 reelle virksomheder i kommunen i 2019, hvilket var 204 færre end i 2008. Dermed er virksomhedsbestanden 3,8 procent under førkriseniveau målt i antal, men der har været en betydelig vækst i antallet af virksomheder siden 2015, hvor der samlet var 4.952 reelle virksomheder.

Figur 10. Udvikling i antal reelle virksomheder, Viborg Kommune, 2008-2019

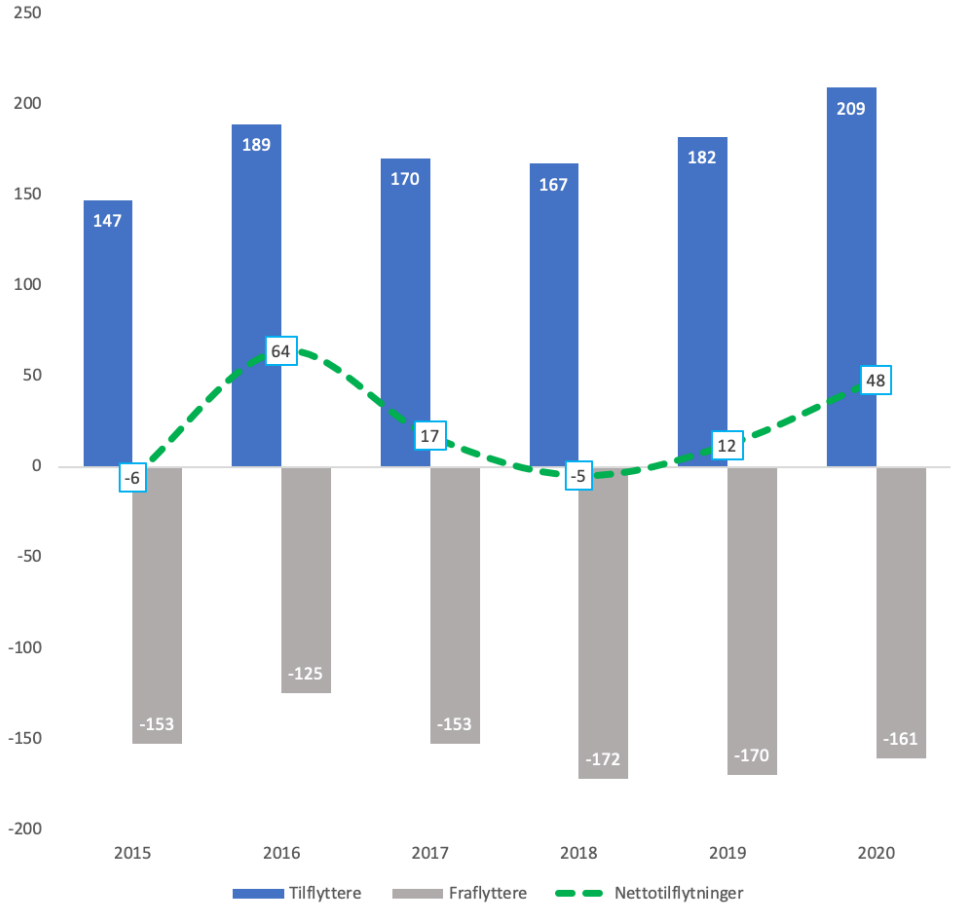

Kilde: Generel Firmastatistik. Bearbejdet af eStatistik.

En anden forklaring på udviklingen i virksomhedsbestanden findes i kommunens evne til at tiltrække virksomheder fra andre områder. Her viser Figur 11, at der i periode fra 2015 til 2020 er tale om en nettotilflytning på virksomheder på 130, og faktisk har der blot været to år, hvor der er flyttet flere virksomheder fra Viborg Kommune, end der er kommet til.

Erhvervsmiljøet i Viborg Kommune evner altså at tiltrække virksomheder fra andre kommuner, hvilket væksten i antallet af reelle virksomheder siden 2015 potentielt også er udtryk for.

Figur 11. Til- og fraflytning af reelle virksomheder, Viborg Kommune, 2015-2020

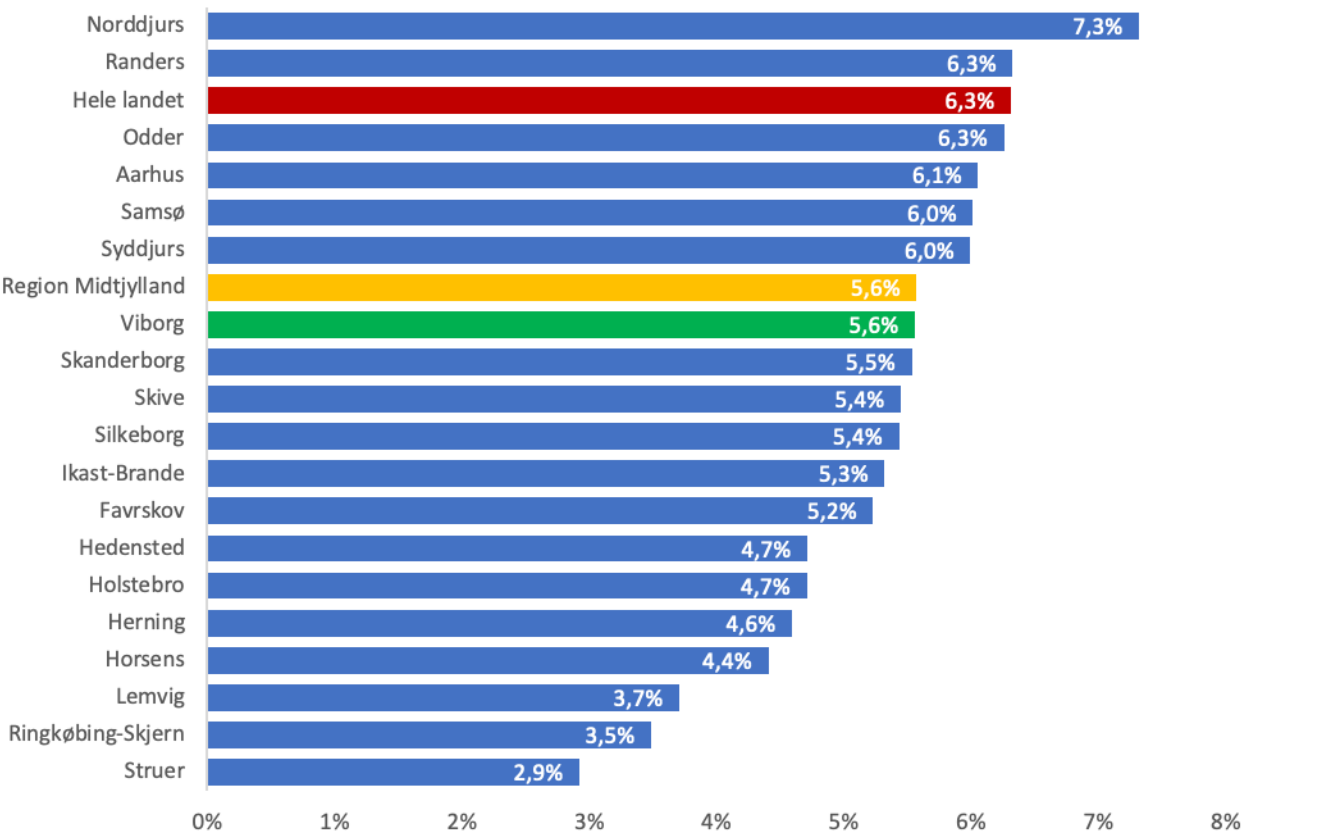
Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik

Jobvækst er som nævnt også et vigtigt parameter, så derfor undersøges i nedenstående, hvor mange job iværksætterne skaber. For at belyse det, fokuseres der på de seneste fem iværksætterårganges andel af den samlede private beskæftigelse i 2019.

Generelt i Danmark udgjorde de seneste fem iværksætterårgange 6,3 procent af den private beskæftigelse i 2019. For Region Midtjylland var denne andel 5,6 procent, mens den i Viborg Kommune lå på 5,6 procent, hvilket placerer Viborg Kommune på nøjagtigt samme niveau som Region Midtjylland.

Norrdjurs Kommune topper med 7,3 procent, mens iværksætterjobbene i Randers Kommune udgør 6,3 procent. Struer Kommune er med en andel på 2,9 procent sidst.

Figur 12. De seneste fem iværksætterårganges andel af den private beskæftigelse, fordelt på område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

De 5,6 procent, som iværksætterjobbene udgør, svarer til 1.811 job. Hvordan, de fordeler sig på brancher, ses af Tabel 4, der viser branchefordelingen af den private beskæftigelse og iværksætterjobbene i Viborg Kommune i 2019.

Kigger vi på branchefordelingen af den private sektor i 2019, hersker der ingen tvivl om, at de dominerende brancher i Viborg Kommune er 'Industri' med 8.266 beskæftigede og 'Handel' med 6.824 beskæftigede ud af de 32.571 i den private sektor, jf. Tabel 4. Det svarer henholdsvis til andele af beskæftigelsen på 25,4 procent og 21,0 procent. Disse to brancher står altså tilsammen for lidt under halvdelen af Viborg Kommunes beskæftigelse i den private sektor, og er over dobbelt så store som 'Bygge og anlæg', der som den tredjestørste branche tegnede sig for 3.186 beskæftigede svarende til 9,8 procent af den private beskæftigelse.

Vendes blikket mod, hvordan iværksætterjobbene fordeler sig, er det dog 'Bygge og anlæg', som er den største branche med 314 iværksætterjob i alt, hvilket svarer til 17,3 procent af alle kommunens iværksætterjob.

Tabel 4. Privat beskæftigelse og iværksætterjob (seneste fem årgange), fordelt på branche, 2019

Branche	Beskæftigede, privat sektor	Iværksætternes jobskabelse	Iværksætternes jobandel
Landbrug, skovbrug og fiskeri	2.306	91	3,9%
Industri	8.266	144	1,7%
Energi og Forsyning	292	6	2,1%
Bygge og anlæg	3.186	314	9,9%
Handel	6.824	235	3,4%
Transport	1.226	75	6,1%
Hoteller og restauranter	1.330	219	16,5%
Information og kommunikation	841	83	9,9%
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	1.370	47	3,4%
Videnservice	1.625	201	12,4%
Operationel service	1.776	215	12,1%
Undervisning og sundhed mv.	2.338	104	4,4%
Kultur og fritid	551	23	4,2%
Andre serviceydelser mv.	640	54	8,4%
Alle brancher	32.571	1.811	5,6%
Andel af Region Midtjylland	6,9%	7,1%	

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

'Handel' samt 'Hoteller og restauranter', 'Operationel service' og 'Videnservice' fylder også godt med mellem 201 til 235 job. Det giver en iværksætterandel på 11-13 procent. Bortset fra 'Handel', er der tale om en markant overrepræsentation af iværksætterjob i forhold til branchernes samlede andel af den private sektor. Det gælder i øvrigt også for 'Bygge og anlæg'.

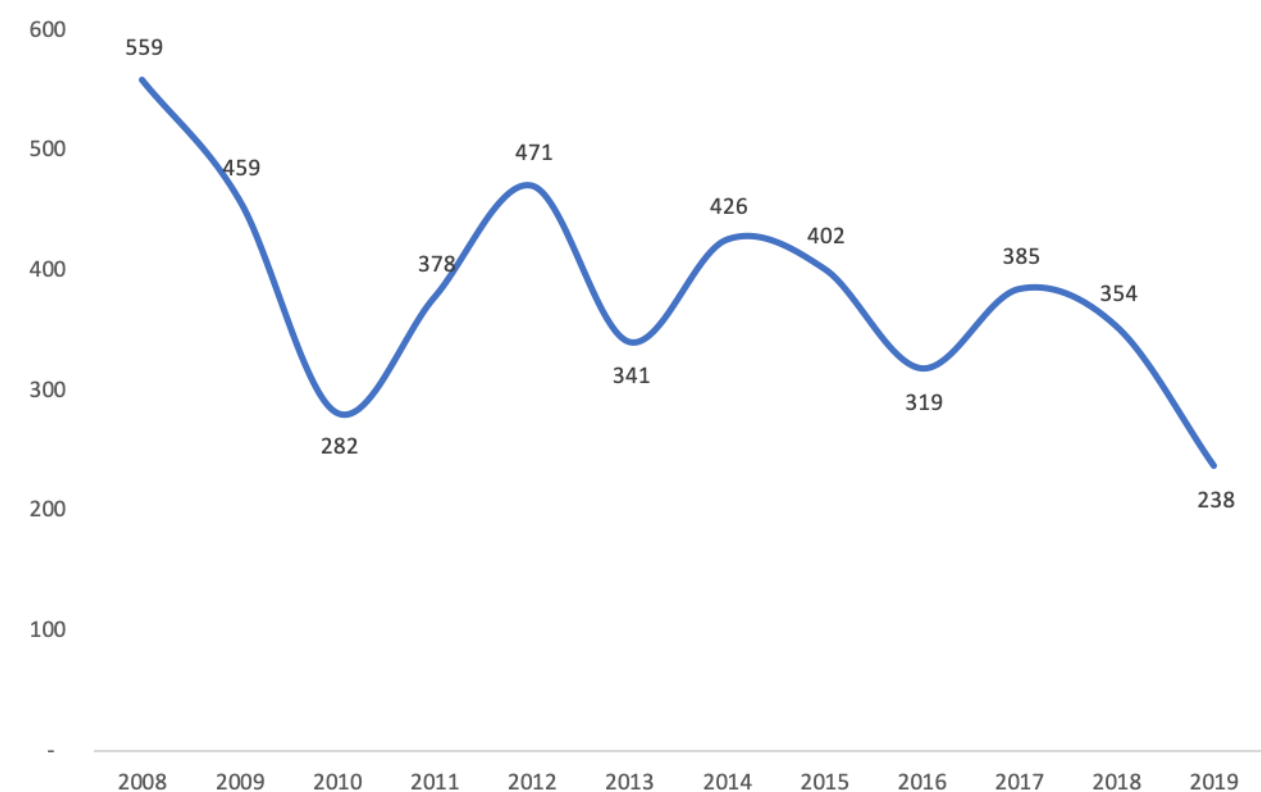
Industrien fyldte som nævnt meget i beskæftigelsen, hvor den stod for 25,4 procent af den private sektor, men den høje andel ses ikke for iværksætterjob. Tværtimod er de underrepræsenterede. Med 144 iværksætterjob i 'Industri', findes kun 8 procent af alle iværksætterjob i denne branche.

Iværksætterjobbene i 'Industri' udgør dermed også en meget lille andel af branchens beskæftigelse, svarende til 1,7 procent af de 8.266 beskæftigede. I 'Hoteller og restauranter' gør det omvendte sig gældende. Her udgør de 219 iværksætterjob 16,5 procent af branchens samlede beskæftigelse.

Overordnet set udgør den private beskæftigelse i Viborg Kommune 6,9 procent af Region Midtjyllands private beskæftigelse, mens iværksætterjobbene udgør 7,1 procent af regionens iværksætterjob. Med andre ord er der en mindre overrepræsentation af iværksætterjob i Viborg Kommune i forhold til kommunens andel af regionens beskæftigelse.

Det årlige iværksætterbidrag til beskæftigelsen har udsving fra år til år i Viborg Kommune, jf. Figur 13. I 2019 bidrog iværksætterne med 238 job, hvilket dog er det laveste siden 2010. ■

Figur 13. Iværksætterårgangenes bidrag til beskæftigelsen, Viborg Kommune, 2008-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel af Iværksætterdatabase og RAS

Overordnet set udgør den private beskæftigelse i Viborg Kommune 6,9 procent af Region Midtjyllands private beskæftigelse, mens iværksætterjobbene udgør 7,1 procent af regionens iværksætterjob

Virksomhedsbestand, iværksættere og vækstvirksomheder i Viborg Kommune

Tabel 5 viser, hvordan virksomhederne i Viborg Kommune fordeler sig på brancher. Branchefordelingen for kommunens iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder² fremgår ligeledes af tabellen.

Der er flest virksomheder i 'Landbrug, skovbrug og fiskeri', hvor der er 832 virksomheder. Det svarer til 16,0 procent af de i alt 5.206 reelle virksomheder, der var i Viborg Kommune i 2019. 'Handel', 'Bygge og anlæg' samt 'Ejendomshandel og udlejning' fylder også godt i virksomhedsbestanden i Viborg Kommune, i 2019.

Der var som tidligere nævnt 242 iværksættervirksomheder i 2019, hvor den største branche var 'Bygge og anlæg' med 42 iværksættere. Det svarer til 17,4 procent af iværksætterne. 'Handel' fylder også godt blandt iværksætterne. Her var der 27 iværksættere i 2019, mens 'Ejendomshandel og udlejning' og 'Videnservice' havde henholdsvis 26 og 23 iværksættere.

Går vi videre i tabellen til Viborg Kommunes Gazeller, ses det, at der var 33 Gazeller i 2019. 'Bygge og anlæg' tegnede sig for 14 af disse, mens 'Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service' havde fem. Der var fire i 'Industri mv.'.

Endelig viser tabellen også branchefordelingen for Viborg Kommunes vækstlagsvirksomheder. Dem var der 82 af, og her er 'Bygge og anlæg' også størst med 20 vækstlagsvirksomheder. Der var 12 i 'Industri mv.' og 10 i 'Handel'.

² Vækstlagsvirksomheder er virksomheder, der i perioden fra 2015 til 2017 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i 2017 har mindst 5 ansatte. Reference: Profilanalysen 2019

Tabel 5. Virksomheder i Viborg Kommune, opgjort på type og branche, 2019

Brancher	Firmaer	Iværksættere	Gazeller	Vækstlag
Landbrug, skovbrug og fiskeri	476	16	2	7
Industri mv.	232	9	2	6
Bygge og anlæg	288	18	3	7
Handel	307	11	4	5
Transport	105	6	1	6
Hoteller og restauranter	107	4	1	0
Information og kommunikation	44	6	0	0
Finansiering og forsikring	109	1	0	0
Ejendomshandel og udlejning	287	10	0	0
Videnservice	169	12	0	0
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	124	12	0	4
Undervisning, sundhed mv.	157	10	0	5
Kultur og fritid	45	4	1	0
Andre serviceydelser mv.	102	3	0	1
I alt	2.552	122	14	41
Andel af Region Midtjylland	3,5%	3,1%	3,0%	3,6%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

*Iværksættere defineres som reelle virksomheder, der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

*Til Gazellerne er der taget udgangspunkt i Børsens Gazellervirksomheder. For at blive Gazelle skal et selskab have haft positivt vækst hvert af de seneste fire år samt minimum at have fordoblet omsætningen eller bruttofortjenesten på de fire år.

*Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der over en toårig periode har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i slutåret har mindst 5 ansatte.

Tabel 5 viser desuden Viborg Kommunes andel af henholdsvis firmaer, iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder i forhold det samlede antal i Region Midtjylland. Overordnet set findes 6,9 procent af regionens firmaer i Viborg Kommune. Der er en lille underrepræsentation af iværksættere, da de 242 udgør 6,0 procent af regionens samlede antal iværksættere. Omvendt fremgår det, at Gazellerne er lidt overrepræsenterede i Viborg med 7,1 procent af regionens Gazeller. Vækstlagsvirksomhederne er også overrepræsenterede i forhold til kommunens andel af regionens virksomheder, da Viborgs 82 vækstlagsvirksomheder udgør 7,2 procent af regionens vækstlagsvirksomheder. ■

Omsætning og eksport i Viborg Kommune

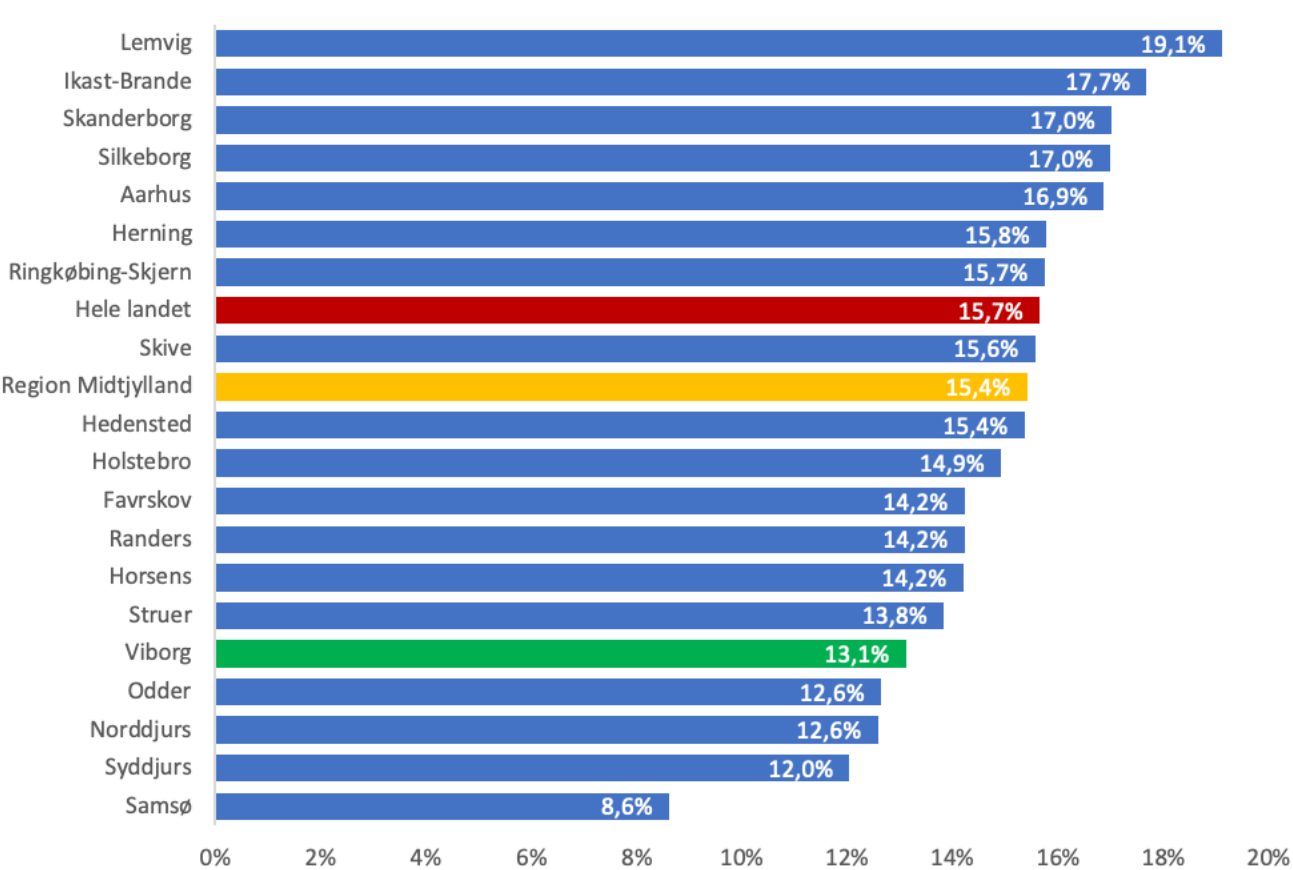
I lighed med iværksætteri er international skalering et vigtigt parameter i bestræbelserne på økonomisk vækst. Mulighederne er i nogle tilfælde begrænsede på hjemmemarkedet, hvorfor mange virksomheder kigger uden for landets grænser, når vækstambitionerne skal indfries.

Figur 14 viser, hvor stor en andel af virksomhederne i Viborg Kommune, som eksporterer. Eksportaktivitet defineres i denne sammenhæng som en registreret eksportomsætning i virksomhedens indberetninger til SKAT. Her ses det, at 13,1 procent af Viborg Kommunes virksomheder har eksportaktiviteter.

13,1 procent af Viborg Kommunes virksomheder har eksportaktiviteter

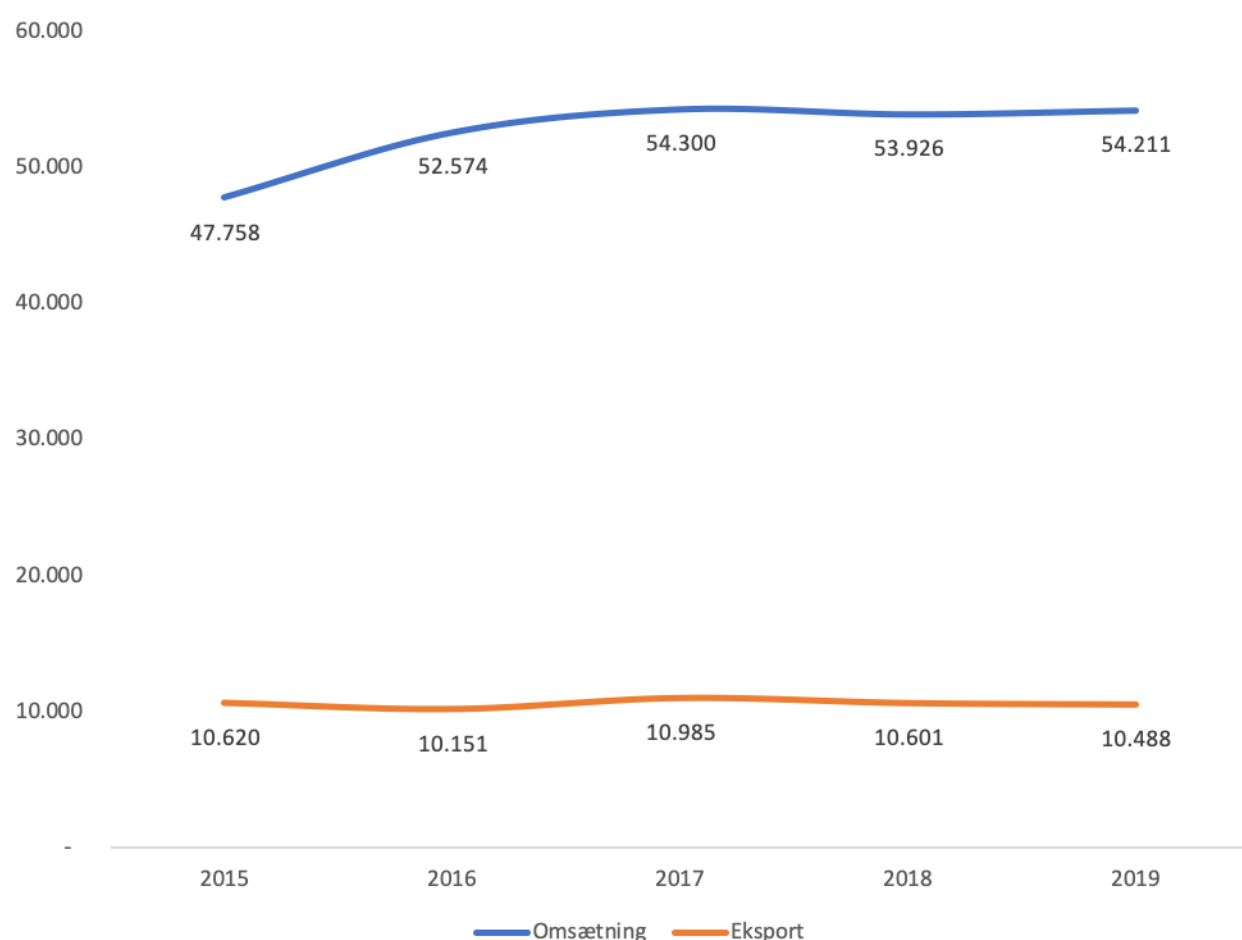
Figur 14. Andelen af virksomheder med eksport, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik og REGSTAT. Beregninger foretaget af eStatistik. Virksomheder har eksportaktivitet, når de indberetter eksportomsætning til Skat.

På landsplan drejer det sig om 15,7 procent, og i Region Midtjylland er andelen 15,4 procent. Dermed ligger Viborg forholdsvis tæt på det generelle niveau i Danmark, når det kommer til virksomhedernes internationale orientering men dog lidt under regionens niveau.

Figur 15. Omsætning og eksport, Viborg Kommune, millioner kroner, 2015-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

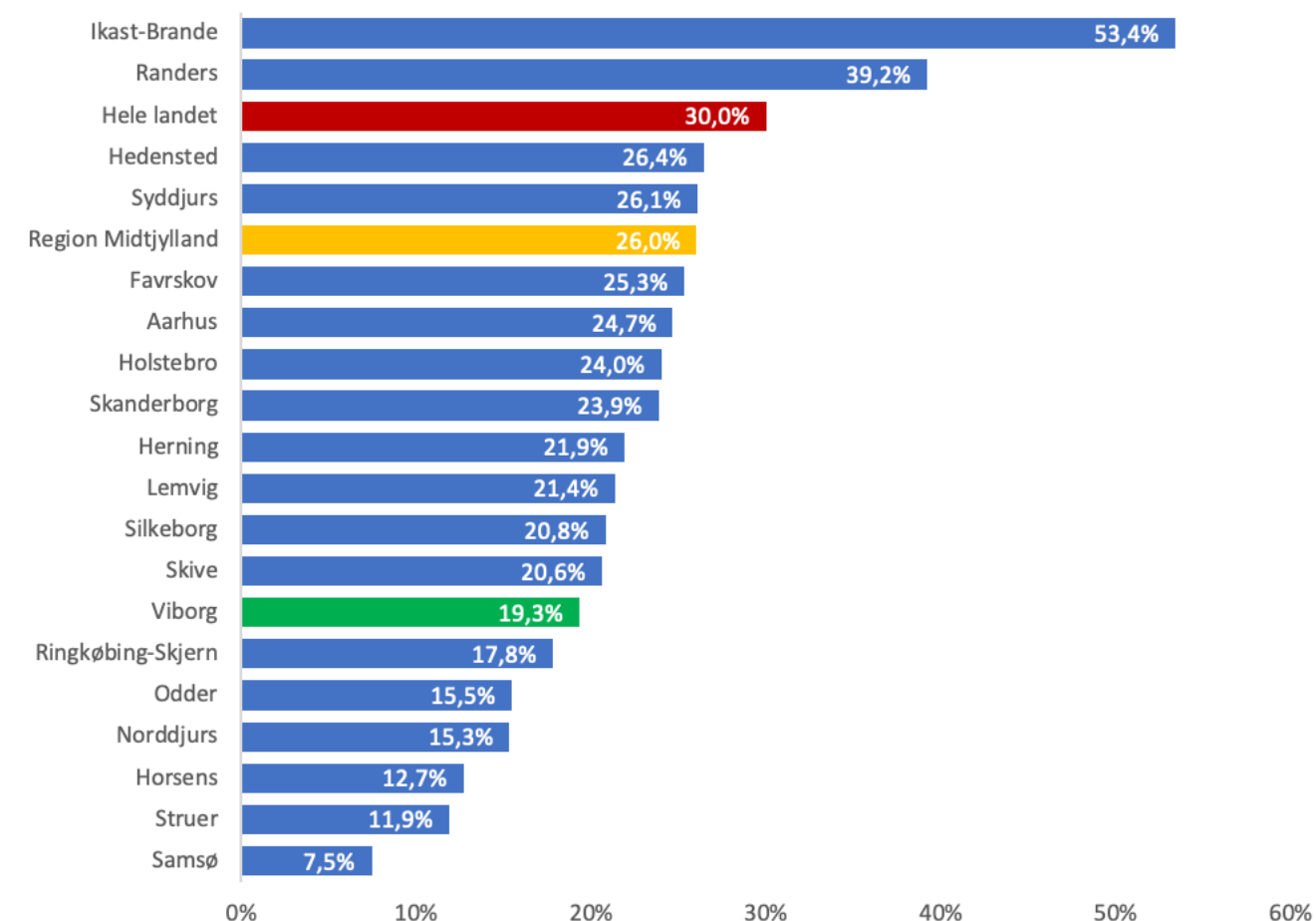
En anden måde at vurdere eksportens betydning er ved at kigge på virksomhedernes samlede omsætning og eksportens andel heraf. Figur 15 viser udvikling i omsætning og eksportomsætning i Viborg Kommune i perioden 2015 til 2019.

I 2019 var den samlede omsætning fra virksomhederne i Viborg Kommune på 54,2 milliarder kroner. Heraf er 10,5 milliarder kroner eksportomsætning. Set over hele perioden er omsætningen vokset med 6,5 milliarder kroner, hvilket svarer til en vækst på 13,5 procent.

Eksportomsætningen er i samme periode er faldet en smule fra 2015 til 2019. 132 millioner kroner, hvilket er en tilbagegang på 1,2 procent. Med andre ord vokser hjemmemarkedsalget altså markant hurtigere end eksporten for virksomhederne i Viborg Kommune.

Med andre ord vokser hjemmemarkedsalget altså markant hurtigere end eksporten for virksomhederne i Viborg Kommune

Figur 16. Eksportandel af samlet omsætning, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Eksporten fylder altså mindre og mindre af omsætningen i Viborg Kommune, og andelen af virksomheder med eksport lå lige under generelle niveau i 2019, jf. Figur 14. Dette kommer til udtryk, når man kigger på eksportomsætnings andel af den samlede omsætning i kommunen, som Figur 16 viser.

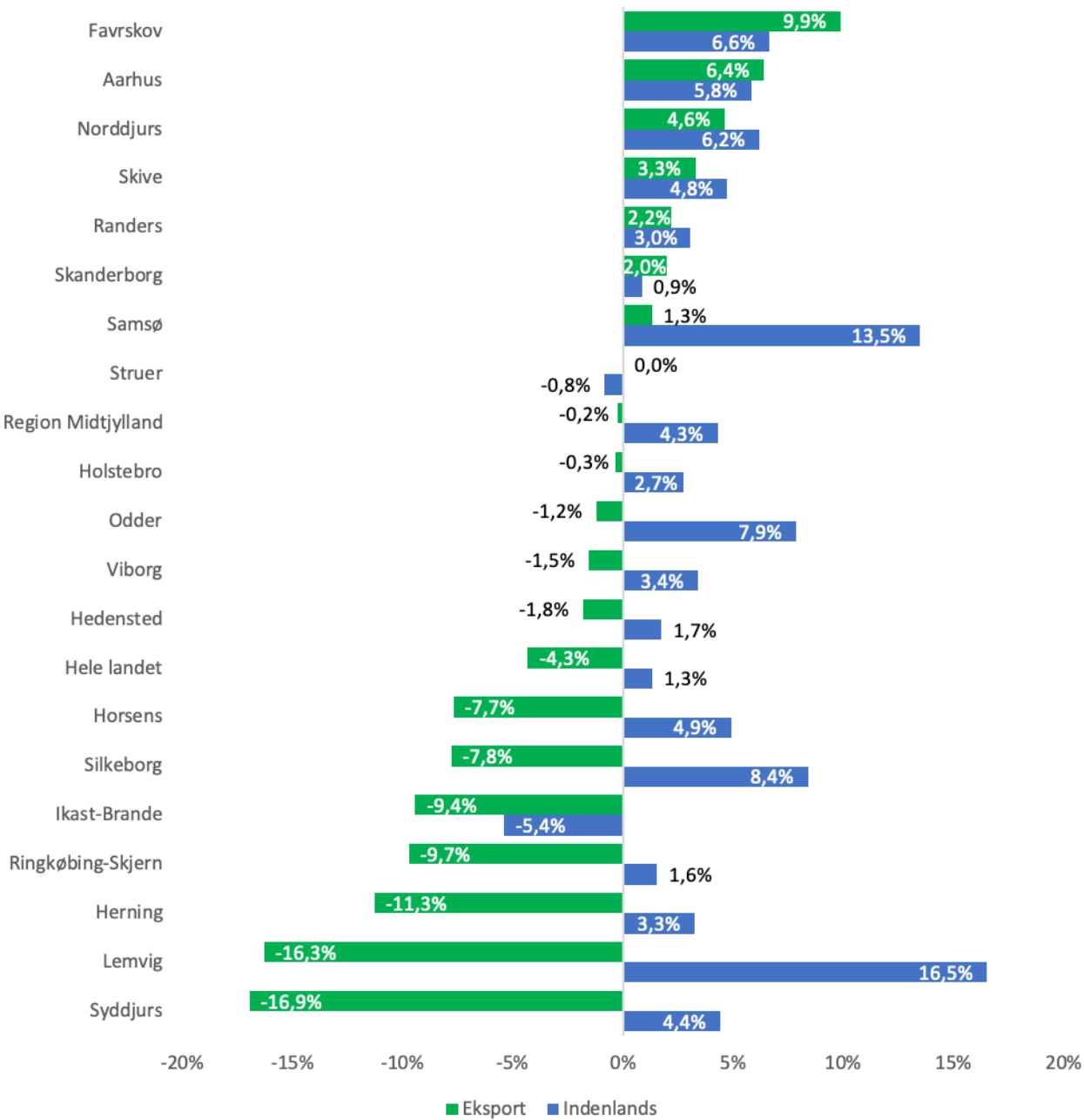
I Viborg Kommune udgør eksportomsætningen 19,3 procent af den samlede omsætning ifølge ovenstående figur. Det er under niveauet i såvel Region Midtjylland (26,0 procent) og hele landet (30,0 procent), og langt fra kommunerne i top, i form af Ikast-Brande og Randers, der qua internationale giganter (Bestseller, Siemens Gamesa, Danish Crown) har en meget høj eksportandel.

Ovenstående tal er baseret på Danmarks Statistiks Generel Firmastatistik. Omsætning og eksport opgøres også i statistikken Firmaernes Køb og Salg, hvilket gør det mulig at se udviklingen i eksportomsætning og indenlandssalg i perioden 2019 til 2020. Det er bestemt ikke uinteressant i lyset af COVID-19-pandemien.

Figur 17 viser, hvordan udviklingen i eksportomsætning og indenlandssalg har været det seneste år fra 2019 til 2020, og her ses en tilbagegang i eksportomsætningen i Viborg Kommune svarende til 1,5 procent. Omvendt er det indenlandske salg steget med 3,4 procent.

Der er et stort spænd i eksportudviklingen blandt kommunerne i Region Midtjylland. Samlet set er der status quo i regionen, der er gået 0,2 procent tilbage i eksportomsætning i perioden. Internt i regionen spænder det Favrskov Kommune i top med 9,9 procent til Syddjurs Kommune, der har haft en tilbagegang på 16,9 procent. I hele landet er eksporten gået 4,3 procent tilbage.

Figur 17. Udvikling i eksportomsætning og indenlandssalg, 2019-2020

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Firmaernes Køb og salg (FIKS). Beregninger foretaget af eStatistik.

Kigger vi isoleret på det indenlandske salg, er det generelt gået lidt bedre for virksomhederne i Region Midtjylland end, det er med eksporten. Her er det blot Ikast-Brande og Struer Kommuner, der haft tilbagegang. For Struers vedkommende er der næsten tale om status quo.

Som nævnt eksporterede virksomhederne i Viborg Kommune i 2019 for 10,5 milliarder kroner. Kigger vi nærmere på eksportomsætningen, viser det sig, at kommunens små- og mellemstore virksomheder (SMV'er) står for en tredjedel af eksportomsætningen i Viborg Kommune.

Figur 18 viser, hvordan de 10,5 milliarder kroners eksport fordeler sig. De store virksomheder stod for knap 7 milliarder kroner, hvilket svarer til 66,3 procent af eksportomsætningen. SMV'erne stod for de resterende 3,5 milliarder kroner svarende til 33,7 procent.

Figuren viser også, at de SMV'er, der har modtaget vejledning, tegnede sig for en eksport på 1,5 milliarder kroner. Det svarer til 14,5 procent af den samlede eksport fra kommunen eller 43,0 procent af SMV-eksporten.

Figur 18. Eksportomsætning i millioner kroner, fordelt på virksomhedsstørrelse og vejledning, Viborg Kommune, 2019

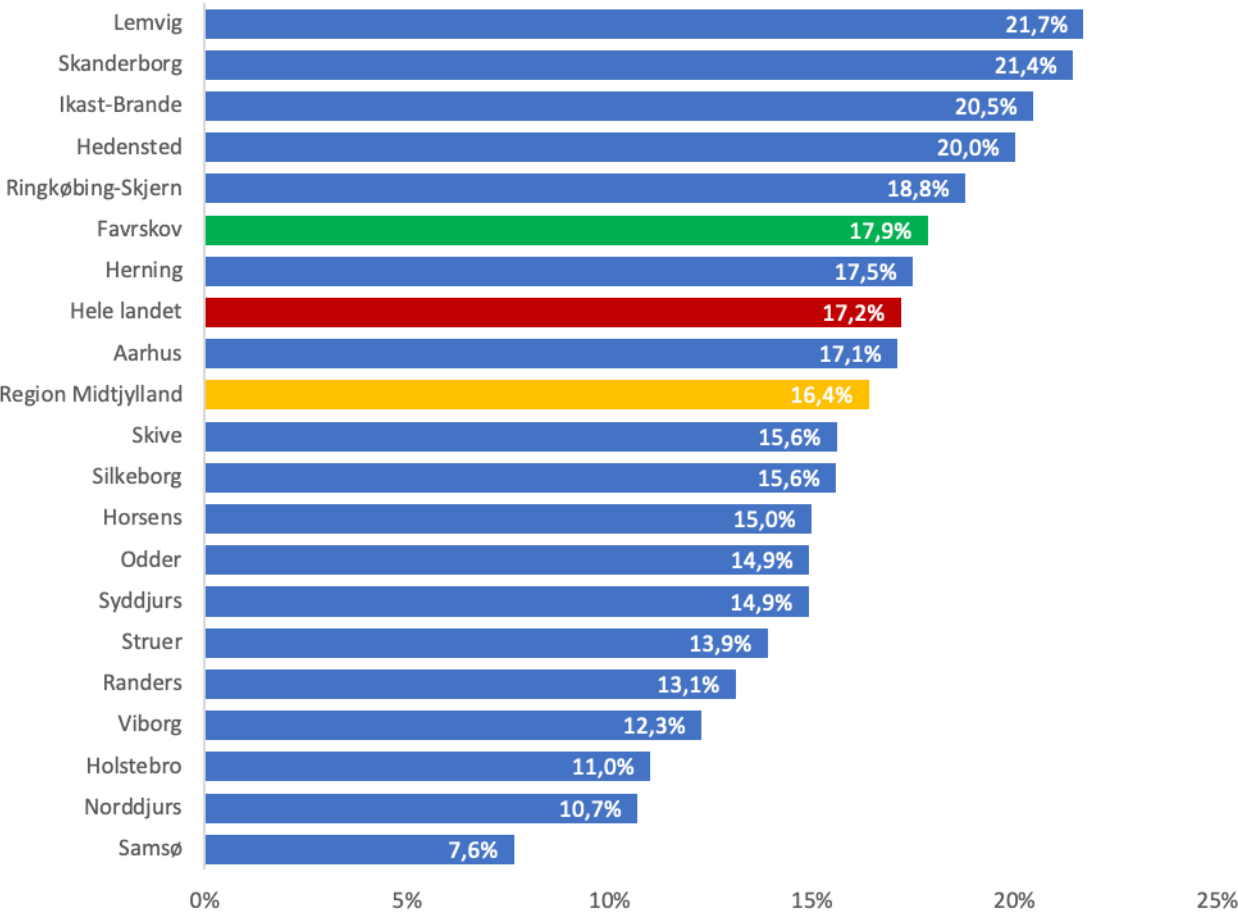

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Viborg Kommunes små og mellemstore virksomheder har altså også internationalt udsyn. Sammenligner vi, hvor meget eksporten udgør af SMV'ernes omsætning, er der dog et stykke til det generelle SMV-eksportniveau for Viborg Kommunes SMV'er, sammenlignet med SMV'erne i regionens øvrige kommuner, jf. Figur 19.

Af nedenstående figur fremgår det, at SMV-eksporten i Viborg Kommune udgjorde 12,3 procent af SMV'ernes omsætning, hvilket er under det generelle niveau i såvel regionen som hele landet. På landsplan var andelen 17,2 procent, mens den i regionen udgjorde 16,4 procent. ■

Figur 19. SMV-eksportandel af SMV-omsætning, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Viborg Kommunes små og mellemstore virksomheder har altså også internationalt udsyn

IT-beskæftigelsen i Viborg Kommune

Digital transformation bliver mere og mere vigtig i store dele af erhvervslivet, og på rigtig mange måder er IT blevet et konkurrenceparameter – ikke bare i tech-virksomheder. Det er således også interessant at kigge på, hvordan IT-arbejdsmarkedet ser ud i de midtjyske kommuner.

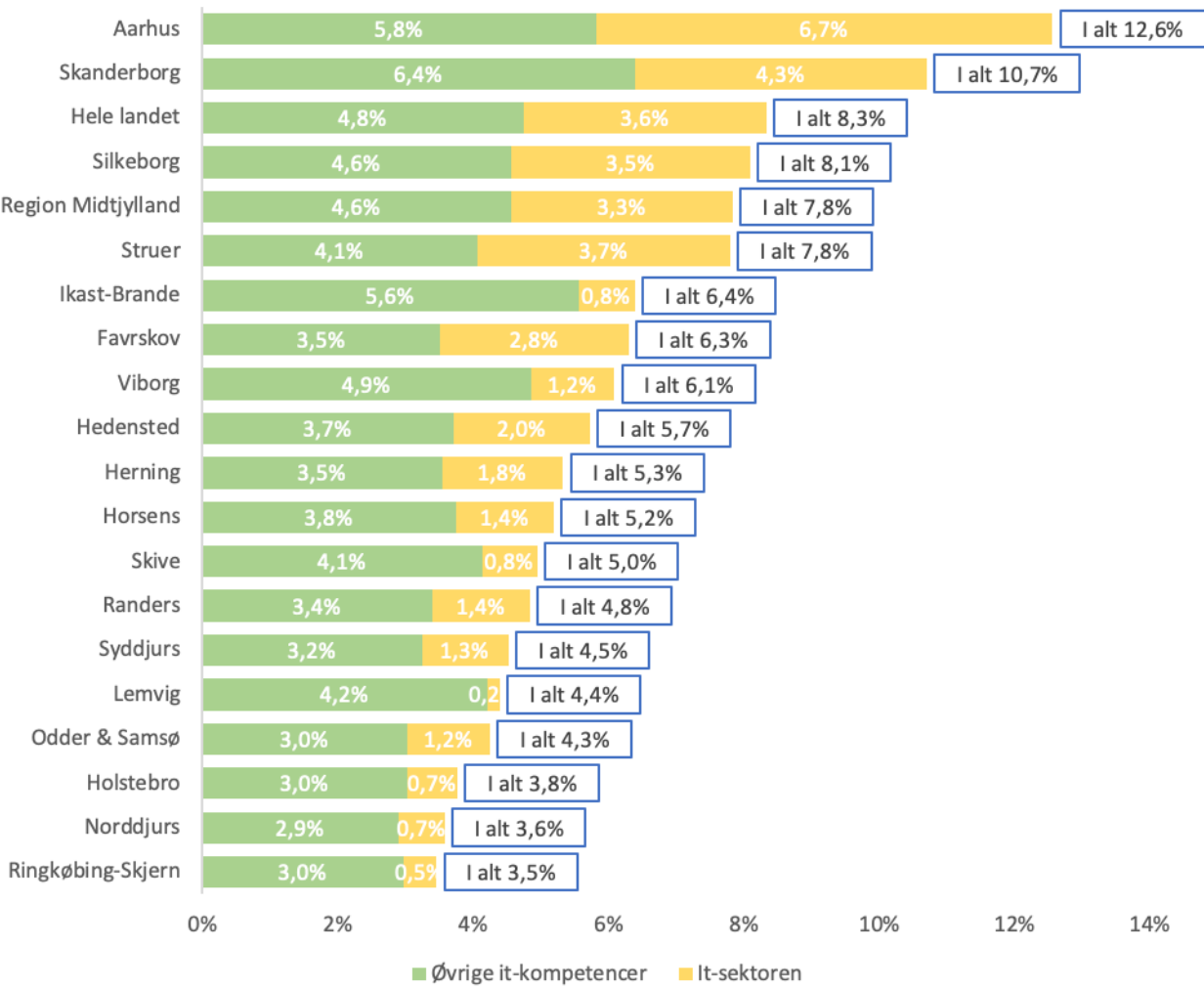
Overordnet set består it-beskæftigelsen af tre grupper, 1) personer beskæftigede i it-sektoren, 2) personer beskæftigede i it-stillinger udenfor it-sektoren og 3) personer med it-uddannelser.

På landsplan udgør disse tre grupper tilsammen 8,3 procent af den private beskæftigelse, og i Region Midtjylland drejer det sig om 7,8 procent af beskæftigelsen i den private sektor. Nedenstående Figur 20 viser andelen af it-beskæftigelse i regionens kommuner, og beskæftigelsen er desuden opdelt i to grupper. Den ene er størrelsen på beskæftigelsen i it-sektoren, og den anden består af beskæftigede med en it-uddannelse udenfor it-sektoren samt beskæftigede i it-stillinger ligeledes uden for it-sektoren. Den hedder i 'Øvrige it-kompetencer' i figuren.

Af figuren fremgår det, at den samlede it-beskæftigelse i Viborg Kommune udgjorde 6,1 procent af den private sektor. It-sektoren stod for 1,2 procent af den private beskæftigelse, mens 'Øvrige it-kompetencer' stod for 4,9 procent. Viborg Kommunes it-beskæftigelse er altså mindre end såvel regionens samlede som hele landets.

Figur 20. It-beskæftigelse opdelt efter branche og kommune, 2019

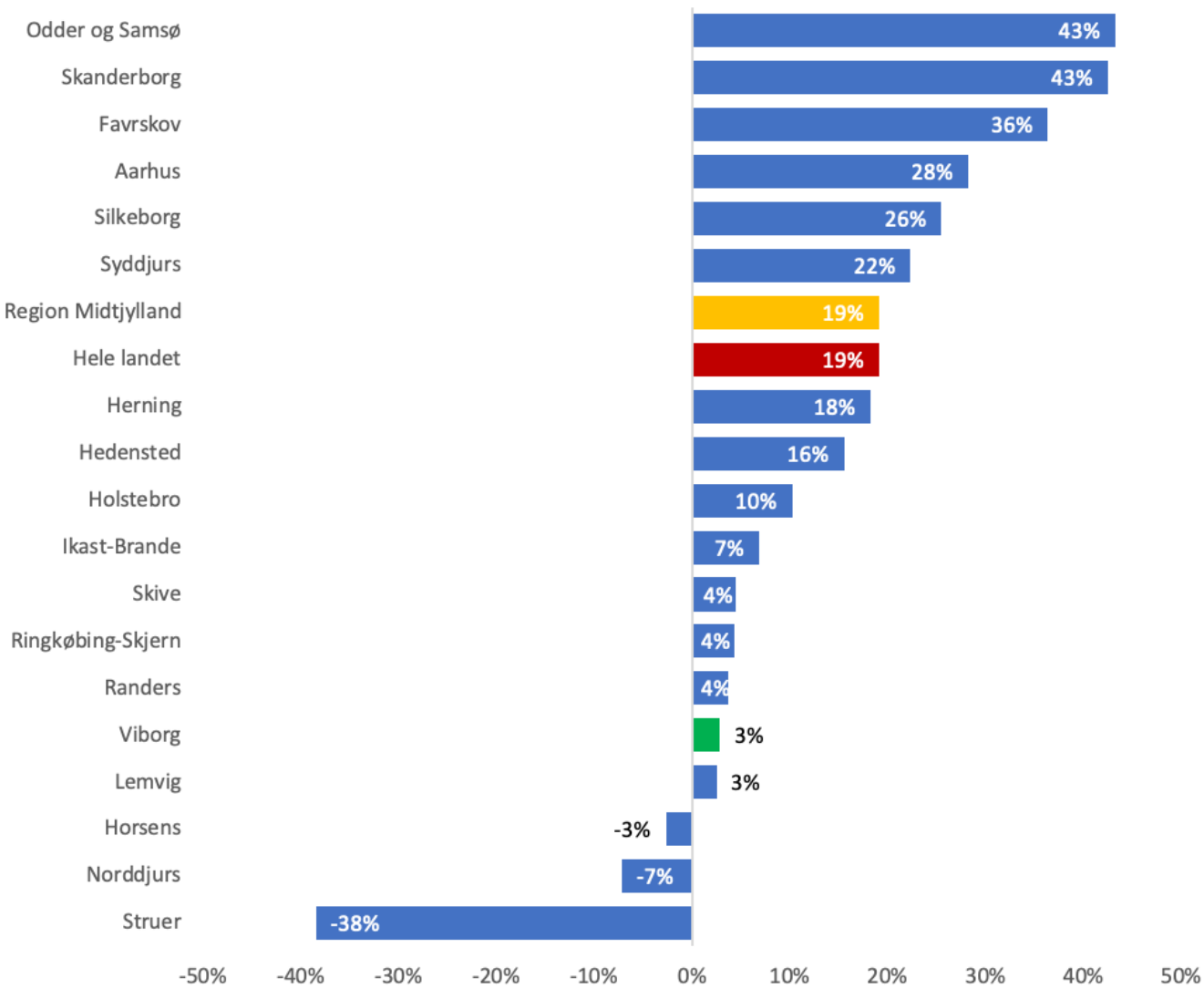

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Region Midtjylland er det ikke overraskende Aarhus Kommune, som topper. Her udgør it-beskæftigelsen 12,6 procent. I Ringkøbing-Skjern Kommune finder vi den mindste it-beskæftigelse relativt i regionen. Det skal dog bemærkes, at it-beskæftigelsen i Samsø og Odder Kommuner er lagt sammen på grund af diskretioneringer.

Figuren viser endvidere, at beskæftigede i it-sektoren særligt findes i Aarhus Kommune og nabokommunerne til Aarhus. I de vestjyske kommuner findes it-kompetencerne typisk udenfor it-sektoren. Store virksomheder som Grundfos, Siemens-Gamesa og Cheminova hører ikke til it-sektoren, men har mange beskæftigede med it-uddannelser og i it-stillinger. Det er tydeligt, at it-kompetencer udenfor it-sektoren er mere ligeligt fordelt i regionen.

Figur 21. Udvikling i beskæftigelsen på it-arbejdsmarkedet, 2014-2019

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i det samlede it-arbejdsmarked, så er den på landsplan og i Region Midtjylland vokset med 19 procent i perioden 2014 til 2019. It-arbejdsmarkedet er dermed en af de seneste fem års helt store jobmotorer, jf. Figur 21.

I Viborg Kommune er it-beskæftigelsen vokset med 3 procent, hvilket altså er markant under det generelle niveau. ■

**I Viborg Kommune er
IT-beskæftigelsen
vokset med 3 procent**

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Lokal og specialiseret vejledning i Viborg Kommune

Kapitel 4

Dette kapitel indeholder en væsentlig tabel og to figurer, der relaterer sig til den lokale og specialiserede vejledning i Viborg Kommune. Der henvises til 'Profilanalysen 2021', såfremt der ønskes en yderligere detaljeret beskrivelse af data for den lokale og specialiserede vejledning – herunder data for de vejledtes årsværk, omsætning og eksport.

Kommunernes kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice i 2020 fremgår af Tabel 1.1. Tabellen indikerer, at Viborgs kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice var 2.762.000 kr. i 2020.

Tabel 1.1 Årlig kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2020

Kommune	Årlig bevilling (kr.)
Favrskov	745.000
Herning	1.649.882
Holstebro	600.000
Horsens	4.000.000
Ikast-Brande	766.000
Lemvig	700.000
Norddjurs	335.000
Odder	1.460.000
Randers	2.500.000
Ringkøbing-Skjern	3.169.000
Samsø	85.000
Silkeborg	3.900.000
Skanderborg	1.388.692
Skive	1.385.000
Struer	450.000
Syddjurs	313.000
Viborg	2.762.000
Aarhus	1.800.000

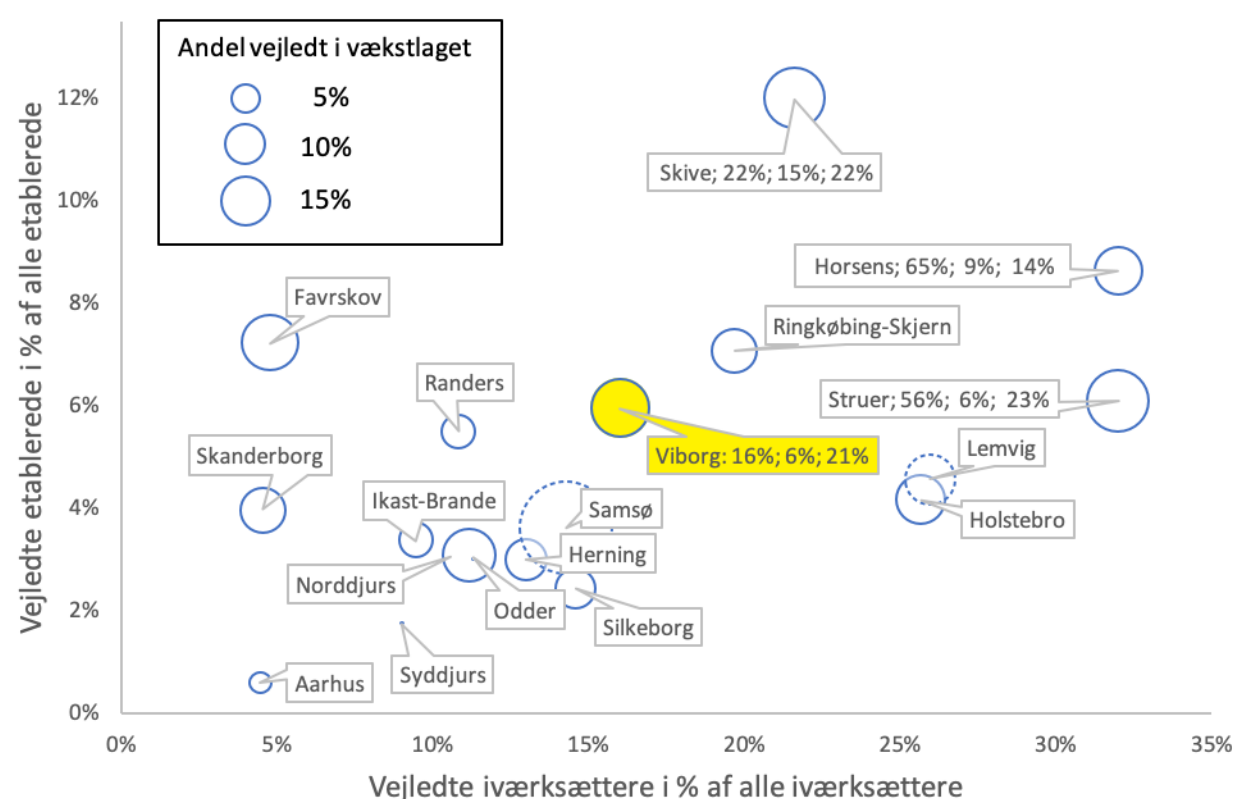
Kilde: eStatistik på baggrund af data fra den lokale erhvervsservice.

Nedenstående Figur 1.1 viser, hvordan den lokale vejledning i de deltagende 18 kommuner fordeler sig på iværksættere, etablerede virksomheder og vækstlagsvirksomheder.

Af Figur 1.1 fremgår det, at 16 procent af alle Viborg Kommunes iværksættere har modtaget vejledning fra den lokale erhvervsservice. Det samme har seks procent af kommunens etablerede virksomheder, mens den lokale vejledning har nået 21 procent af kommunens vækstlagsvirksomheder.

I gennemsnit for de 18 medvirkende kommuner i 2020 modtog 14 procent af iværksætterne, fire procent af de etablerede virksomheder og 10 procent af vækstlagsvirksomhederne lokal vejledning. Dermed når den lokale vejledning i Viborg Kommune en større andel af iværksætterne end regionen samlet. Andelen af lokalt vejledte etablerede virksomheder i Viborg Kommune er ligeledes over regionens samlede andel vejledte etablerede virksomheder. Både hvad angår iværksættere og etablerede virksomheder, svarer forskellen mellem Viborg Kommunes lokale vejledninger og regionens samlede andel til to procent. Vejledningsandelen af vækstlaget i kommunen er en del højere end regionens niveau. Her svarer forskellen til 11 procent.

Figur 1.1 Andel der har modtaget lokalvejledning, 2020

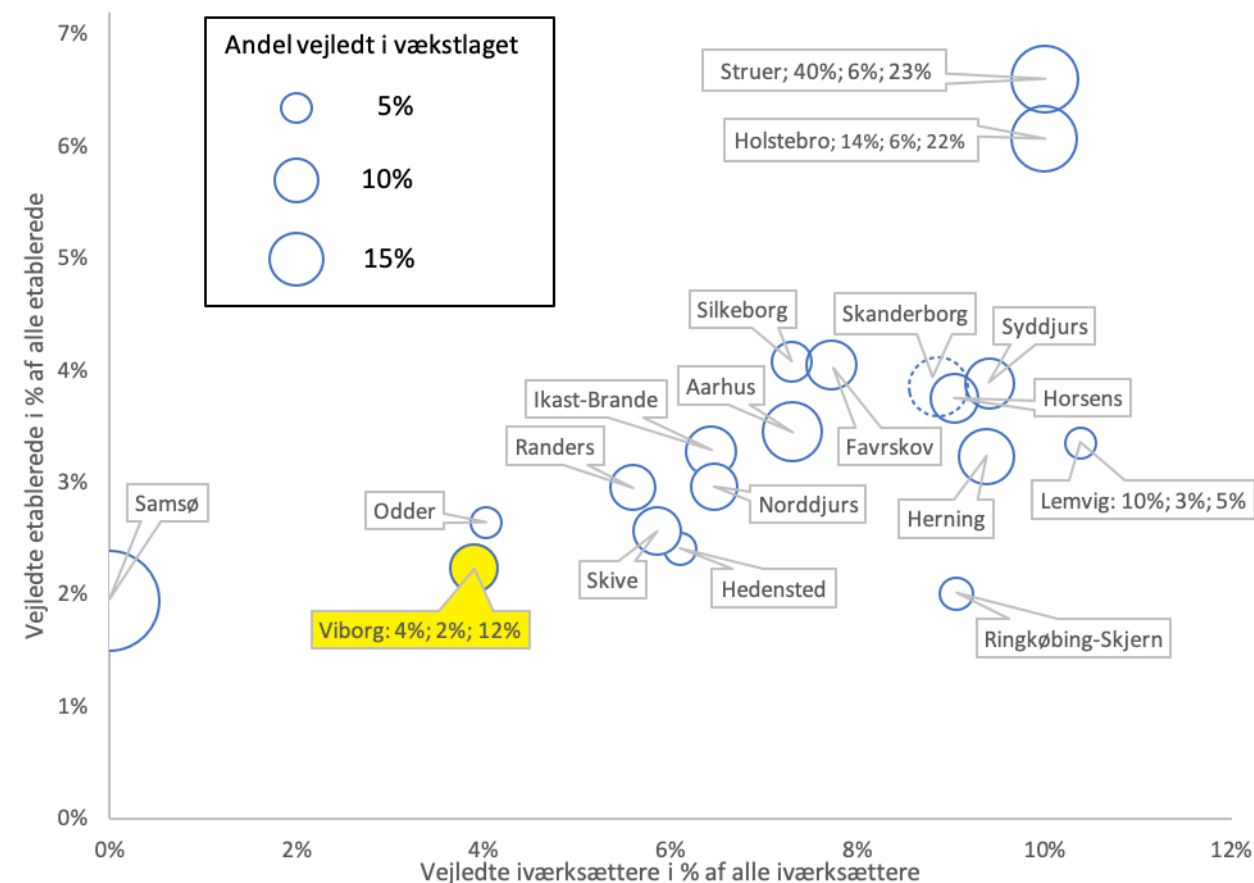
Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Branchefordelingen for de lokalt vejledte i Viborg Kommune indikerer, at 'Handel og Transport mv.', 'Videnservice' og 'Sundhed og undervisning' var de tre brancher, der modtog de største andele af den lokale vejledning blandt iværksætterne. For de etablerede virksomheder var det brancherne 'Handel og transport mv.', 'Industri mv.' og 'Videnservice', der tegnede sig for de fleste vejledninger.

Hvad angår den specialiserede vejledning i Viborg Kommune, så fremgår det af Figur 1.2, at fire procent af kommunens iværksættere modtog specialiseret vejledning i 2020, mens det for de etablerede virksomheder var to procent. Den specialiserede vejledning nåede desuden 12 procent af vækstlaget.

Generelt modtog otte procent af Region Midtjyllands iværksættere specialiseret vejledning, mens det var tre procent for de etablerede virksomheder og 14 procent af vækstlaget. Derfor når den specialiserede vejledning i Viborg Kommune en lavere andel end regionen samlet i forhold til både iværksættere og etablerede virksomheder. Forskellen er henholdsvis fire og en procent. Viborg Kommune nåede ligeledes en lidt mindre andel af vækstlaget end regionen samlet – en forskel svarende til to procent.

Figur 1.2 Andel der har modtaget specialiseret vejledning, 2020

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Erhvervshus Midtjylland.

Branchefordelingen for den specialiserede vejledning i Viborg Kommune viser, at 'Handel og transport mv.', 'Information og kommunikation.' samt 'Industri mv.' var de tre brancher, der modtog de største andele af specialiseret vejledning, når det kommer til de specialiserede iværksættervejledninger. 'Handel og transport mv.' og 'Industri mv.' udgjorde de største andele i forhold til specialiseret vejledning af etablerede virksomheder. ■

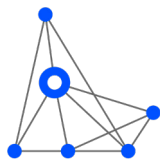

**Viborg
Kommune**

Viborg Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivelse fra Erhvervshus Midtjylland, 2021.
Data-/Talmateriale leveret af eStatistik